

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

BLIŽNJICA ČEZ ALPE K JADRANU VSE BLIŽJA

Področja, 30. oktobra — Medtem ko je južna cev bodočega 7,9 kilometra dolgega predora zvrta v globino Karavank 1287 metrov, so na avstrijski strani, v Področci graditelji na 640 metrih. V petek

V begunjskem Elanu z novo pridobitvijo

Obrat za izdelavo velikih plovil

Begunje, 30. oktobra — Lani decembra so v tovarni Elan začeli graditi proizvodni obrat plastike, nameščen izdelovanju večjih plovil. Nov objekt je bil za Elan poslovna pustolovščina, sedaj pa so zatrdirili, da so že uspeli pridobiti pomemben del tržišča doma, predvsem pa v tujini. Zato nova proizvodnja pomeni tudi prispevek k razvoju in uveljavljenosti našega slovenskega gospodarstva v jugoslovenskem in svetovnem merilu, so bile misli Janeza Bohoriča, podpredsednika slovenskega izvršnega sveta, ki se je udeležil petkega slovesnosti.

Novogradnja je za tovarno nujno investicijo, saj niso imeli primernih prostorov za izdelavo takoj velikih plovil kot je E 43. V novem obdobju so z delom že začeli, predvidevajo pa, da bo nemotena proizvodnja stekla po novem letu. Na leto bodo naredili okoli 40 jadrnic tipa E 43, od tega naj bi jih približno 70 odstotkov izvozili, ostale pa prodali na domaćem tržišču. Posod je za to, 13 metrov dolgo ladnjico iz plastike s pomožnim motorjem, že veliko zanimalo. Pri nas se za nakup zanimalo predvsem podjetja, ki se ukvarjajo z navtičnim turizmom, pa tudi privatniki. Trenutna prodajna cena za jadrnice E 43 je preko 150 milijonov dinarjev, dobavni rok pa je več kot eno leto. V Elanu ravnajo, da bodo s prodajo teh plovil na tujih tržišča povečali izvoz za okoli tri milijone dinarjev, dobavni rok pa je več kot eno leto. V Elanu ravnajo, da bodo s prodajo teh plovil na tujih tržišča povečali izvoz za okoli tri milijone dinarjev.

Nov obrat so zgradili z lastnimi sredstvi, njegova vrednost pa je nekaj več kot miljard dvesto dinarjev. S tem je tovarna večja za 1760 kvadratnih metrov novih površin, odprli pa so okrog 40 novih delovnih mest. Za proizvodnjo jadrnice E 43 bodo morali privzeti polovico materiala uvažati, kar pri končnem izdelku pomeni 28 odstotkov prodajne vrednosti. Vendar pa namenimo tudi ta delež zmanjšati.

Nova tip jadrnice je skonstruirala skupina bratov Jakopin, z katero Elan že dolgo sodeluje. Uroš Aljančič, predsednik PO DO Elan je povedal, da razvoj vseh plovil zanje pomembno alternativo, saj nočejo biti avansirani le od programa smuči. Tudi zato že pripravljajo nov projekt, jahot E 32 P, 10 metrov dolgo plovilo, ki ga namestijo izdelati že prihodnje le-

V. Stanovnik

popoldne so za prvič sto tisoč kubičnih metrov navrtanega materiala pripravili veliko slovesnost. Prišli so avstrijski minister za gospodarstvo Robert Graf, v.d. deželnega glavarja Koroške Erwin Frübauer, Traudi Wagner in celovski škof dr. Egon Kapellari. Od naših predstavnikov so bili na slovesnosti v predoru veleposlanik SFRJ na Dunaju Miloš Krstić, predsednik IS Dušan Šinigoj, predsednica republiškega komiteja za mednarodno sodelovanje Cvetka Selšek, namestnik predsednika zveznega komiteja za promet in zvez Andrej Grahor, generalni konzul v Celovcu Borut Miklavčič in predsednik republiškega komiteja za promet in zvez Andrej Jelenc. Dela na 4,4 kilometra dolgemu avstrijskemu delu predora bodo stala okoli 3,3 milijarde šilingov. Vsak dan pa so 9 metrov globlje v Karavankah.

Besedilo in fotografija
Mirko Kunšič

Turizem je tudi skrb za okolje

Turizem je tudi skrb za okolje, za nedotaknjenje narave, za čist zrak, za hiše in hotele, ki so vpeti v pokrajini, za kulturne spomenike, za domače šege in navade in ne nazadnje za ljudi, ki živijo v turističnih krajinah. To je bila ena izmed pomembnih misli, ki se je prepletala na četrtekovem posvetu, ko so turistični delavci in vsi, ki jim ni vseeno za razvoj turizma v jeseniški občini pa tudi okolici, pregledovali osnutek programa o dolgoročnem razvoju turizma v Zgornjesavski dolini.

Ankete, ki so jih v zadnjem času naredili med turisti v tujini, kažejo, da si jih kar devetdeset odstotkov želi preživeti počitnice v krajinah, kjer je narava še nedotaknjena, kjer lahko uživajo v miru in kjer se podoba kraja sklada s pokrajino. Povedali so tudi, da bi jih od počitnic odvrnili podatki o okuženih vodah, umazanih plažah, o nečistem zraku. Turisti

iščejo kraje, ki so odmaknjeni od industrije. Vendar pa je sam turizem industrija. Romantične vasi med čudovitimi hribi smo pogosto pozidali z nič kaj romantičnimi hoteli, ti hoteli in turisti, ki v njih potrukujejo onesnaženje okolje, hkrati pa zahtevajo čistega in nedotaknjenega.

Tudi zato so v programu razvoja turizma v Zgornjesavski dolini zapisali, naj razvoj turizma ne temelji predvsem na novih investicijah, na novih hotelih, temveč na izboljšanju le-teh. Temelji naj na kakovostni izvenprezonski ponudbi, na izboljšanju prometne in komunalne ureditve ter ohranjanju krajinskih značilnosti pri novogradnjah. Povezan naj bo z izboljševanjem naravnega okolja in tudi počutja domačih prebivalcev, kar so zapisali na prvo mesto. Kajti odnos prebivalcev do turizma

v Zgornjesavski dolini je vse prej kot spodbuden. Ljudje, ki živijo in delujejo v turističnih krajih kot so Kranjska gora, Podkoren, Mojstrana in Planica bi morali biti prijazni, komunikativni, gostoljubni in sproščeni, da bi imeli gostje občutek prijateljstva in domačnosti. Dogaja pa se obratno. Prebivalci teh krajev so se zaradi hitre izgradnje velikih objektov, hkrati pa zanemarjanja zasebne iniciative, raje zaposlili v industriji. Hiter razvoj hotelirstva in zimske smučarske ponudbe je pripeljal do neskladij v prostoru in načinu življenja. Prav zato je prva skrb vseh, ki bodo te dni razpravljali o osnutku programa, naj najprej pomisli na domače ljudi, kajti brez njihove pomoči in navdušenja bo nov program le eden izmed šestnajstih, ki bo nenesničen obležal na dnu predela.

V. Stanovnik

Republiški komite za trg presekal gordijski voz

V mesnicah spet sveže meso

Kranj, 30. oktobra — Ko je vezni izvršni svet 1. oktobra letos zavrnil že načrtovano povisanje odkupnih cen živine, se je v Sloveniji zelo zmanjšal odkup in zakol. Kmetje, očitno nejevoljni, ker so bili stroški prijeve (tudi po izračunih zavoda za ekonomiko pri Kmetijskem inštitutu Slovenije) precej višji od odkupne cene, so že zrejeno bika raje pušteli v hlev in jih krmili naprej, kot bi jih oddali v klavnicu. Zadrževanje živine se je najbolj zrcalilo v mesnicah — mesarski kavljivi so bili precej oskuljeni ali pa je na njih viselo že enkrat zamrznjeno meso iz hladilnice. Gordijski voz je minuli teden presekal republiški komite za trg in splošne gospodarske zadeve: mesopredelovalnim organizacijam je priporočil, naj rejecem plaćajo mlado pitano govedo po ceni (brez premij) najmanj

1330 dinarjev za kilogram žive teže (prej 1070). Živina se je točno podražila, kmet bo za lepo zrejeno bika dobit približno 150 tisočakov več, kot je prej, v mesnicah bo spet sveže meso, oskrba se bo torej izboljšala.

Kratkoročni ukrep, ki velja do konca leta, bo učinkoval pozitivno; več pa je bojazni, kakšen bo dolgoročni razvoj slovenske (gorenjske) živiloreje. V škofjeloških Mesoiždelkih, ki oskrbujejo z mesom in mesnim izdelki dobršen del Gorenjske, so v letošnjih prvih devetih mesecih odkupili za desetino manj živine kot v enakem lanskem obdobju — na območju Gorenjske kmetijske zadruge 219 goved manj kot lani, v škofjeloški zadrugi 270 manj (približno 14 odstotkov).

Manjši odkup živine lahko pomeni le dvoje — ali se je zmanjšal stalež ali pa so rejeci prešli na počasnejšo (ekstenzivno) reje. Če gre verjeti temu, kar zatrjujejo v Živinorejsko veterinarskem zavodu Gorenjske, da se stalež živine na Gorenjskem za zdaj še ni zmanjšal in da je tudi število črnih zakolov v normalnih mejah, potem je odgovor jasen: rejeci porabljajo manj močnih krmil in drugih dodatkov, biki se debelijo počasnejše — kmetijstvo pa stopa korak nazaj.

C. Zaplotnik

Temeljna banka Gorenjske

V Žiri še naokrog?

Škofja Loka, 2. novembra — Danes, v ponedeljek, imajo v Škofji Luki napovedan sestanek vseh, ki so udeleženi pri obnovi ceste Trebija-Selo oziroma pri sanaciji zemeljskega plazu pri Zelenakovi grapi, zaradi katerega je odsek že deset dni spet zaprt. Žal nismo uspeli pravočasno zvesti za konkretno rešitev, kakšna bo sanacija in kako dolgo bo veljala zapora, niti tega, ali bo popolna ali ne, zelo verjetno pa je, kot so napovedali v Lokainvestu, da bo treba v Žiri še nekaj časa naokrog.

H. J.

Presoja novih družbenih gibanj naj bo realna

Strah ima še prevelike oči

Vsaka družbenopolitična organizacija, tudi Zveza komunitov, bo najbolj pametno in preudarno ravnala takrat, ko bo znala v svojo akcijo vključiti tudi parnet drugih, je med drugim dejal pretekli teden v Kranju Slavko Soršak, član vodstva centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije, v pogovoru o odnosu Zvezke komunistov do novih družbenih gibanj. Ta gibanja, najvplivnejša so mirovna, ekološka in nekatere kulturna, niso vsa po vrsti absolutno negativna ali pozitivna, zato je treba do njih zavzemati kritičen odnos s stalnično stalnega političnega sistema. Časi, ko bi jih lahko zavrgli ali prezrli, so mimo. Slovenija gradi vedno bolj odprt in k resnični demokraciji naravnano družbo, zato so te gibanja pri nas udomačila veliko prej kot drugje v Jugoslaviji. V posameznih primerih delovanja teh gibanj so se pojavili protikomunistični in protosocialistični toni, prekoračena je bila meja zrelega in kulturnega dialoga, zaznati je bilo težje po politizaciji in strankarskem organiziranju, vendar je nedopustno in celo bedasto govoriti, da so te gibanja orodje tujih obveščevalnih služb, da so že zato, ker so drugačna, nam sovražna. Na ta gibanja, v katerih prevladujejo mladi, izobraženi, je škodljivo

gledati zviška, z njimi manipulirati in jih spravljati pod okrilje partije ali kogar drugega. Večina teh gibanj je prožno, delovno organiziranih, brez okostenosti, tradicionalizma. Mar ne bi kazalo del te svežine prenesti v vedno bolj monotono, neprivilačno in zato tudi manj učinkovito politično delovanje. Tudi Zvezka komunistov boleha za preživetimi oblikami političnega dela, obremenjena je z dolgim sestankovanjem, govorjenjem, zapiranjem v dvorane, sejne sobe. Preprivevalna moč teh gibanj je v odprtosti, javnem nastopanju in tudi aktivizmu med ljudmi. Ker slovenska Zvezda komunistov, predvsem pa njeni osrednje vodstvo, vidi tudi v teh prvinah vrednost novih družbenih gibanj, način koristnega sproščanja ljudske ustvarjalnosti, izvirnosti, je neutemeljena bojanjen, da želi ta gibanja uničiti.

Nova družbenega gibanja so povsod po svetu izrazitejša v trenutkih krize, v razmerah stagnacije, birokratizma in nemoči. Tuji pri nas so lahko zavezni premagovanja krize, ne pa zgolj strah ali celo razredni sovražnik.

J. Košnjek

NON STOP

KOMPAS

LETALIŠČE
BRNIK

TEL.: 22-347

NON STOP

MARKO JENŠTERLE
ZUNANJE POLITIČNI KOMENTAR

Nevarnosti specialne policije

Tonton Macoutes so se imenovali pripadniki posebne vrste policije, ki je dolga leta »skrbela za red na Haitiju.« Te odrede je ustanovil diktator Francois Duvalier (popularen tudi kot Papa Doc), kasneje, po njegovi smrti, pa jih je podpiral njegov sin Jean-Claude Duvalier (poznan tudi kot Baby Doc).

Ko je torej Papa Doc ustanovil Tonton Macoutes, jim je med drugim dejal: »Grdi ste, umazani... toda oblast je vaša! In ljudstvo na Haitiju je res dolga leta živilo pod njihovo stalno represijo, kateri je nato botroval še religiozni kult vudu. Ko je pred skoraj dvema letoma Baby Doc moral zapustiti krmilo države (čeprav se je oklical za dosmrtnega predsednika) se je seveda postavilo tudi uprašanje, kaj bo mešana, civilno-vojaška vlada novega predsednika Henryja Namphyja storila z odredom omenjene specialne policije. Zdaj, ko je od trenutka »demokratizacije« Haitiju preteklo že precej mesecev, lahko ugotovimo, da je ta policija pognala preglobke korenine in ji niti na kraj pameti ne pride, da bi se umaknila. Tonton Macoutes so sicer uradno postavljeni ob strani, toda v praksi so še vedno tista sila v državi, ki skrbi za ustrovanje prebivalstva. Zavedati se je namreč treba, da je najlažje vladati nad revnim in neizobraženim prebivalstvom, tato tudi za Tonton Macoutes lahko rečemo, da je njihova vloga bila in je še bolj politične kot varnostne narave.

Ustanovitev specialne policije namreč pomeni veliko nevarnost, da bo prišlo do prekoraciive pooblasti in bodo izbrani politični oblast prevzeli v svoje roke. To se je na Haitiju lago pokazalo. In tudi zaradi tega danes lahko ugotavljamo, da so bile upravičene tiste pripombe po padcu Baby Doca, ki so govorile, da se v eni najrevnejših držav na svetu zdaj začenja obdobje »duvalierizma brez Duvalierja.« Novi vladi niti slučajno ni uspelo zaustaviti padca življenjskega standarda, v državi se je razbohotila korupcija, svoja pa prispeva tudi skriti teror Tonton Macoutes.

To bo trajalo toliko časa, dokler bo imela tudi nova oblast predvsem ta cilj, da se utri na mestu, ki ga je zavzel po odhodu Baby Doca, ne pa, da trpeče ljudstvo popelje po poti v demokracijo.

Radovljica, 29. oktober — V ponедeljek so v prostorij GLG v Radovljici direktorja GLG inž. Rok Gašperšič in nordijskega smučarskega sklada Lojze Gorjanc ter Franc Dobida podpisali novo pogodbo o petletnem sodelovanju. V tem sporazumu sta zajeti dve zimski olimpijadi, SOZD GLG pa bo ponovno finančni pokrovitelj naših nordijskih reprezentanc. (D. H.) — Foto: F. Perdan

Bo Tekstilindus enovita delovna organizacija?

Kranj, 27. oktober — Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta je presojalo odločitev delavcev Tekstilindusa, da začno z reorganizacijo. Namesto petih tozodov bi se opredelili za enovito delovno organizacijo. V tovarni so izdelali elaborat, ki obširno utemeljuje to odločitev. Pravobranilec samoupravljanja pa je sodil, da iz elaborata ni razbrati, ali je odločitev v enoviti delovni organizaciji res smiselna. Tudi sindikat se ni mogel odločiti, da bi podrl reorganizacijo, vsaj dokler o njej skupaj s Tekstilindusovimi delavci ne bodo razpravljali v občinskem odboru tekstilne in usnjarsko predelovalne industrije.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržiča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tiska Ljudska pravica Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Štefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Žalar (gorenjski kraji in ljudje), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Len Mencinger (kulturna), Darinka Sedej (razvedilo, Jesenice), Helena Jelovčan (izobraževanje iz šolskih klopi, Škofje Loka), Danica Dolenc (za dom in družino), Jože Košnik (notranja politika, šport), Vilma Stanovnik (mladina, gospodarstvo), Dušan Humer (šport), Stojan Saje (Tržič), Danica Zavrl-Zlebil (socialna politika), Marjan Ajdovec (tehnični urednik), Franc Perdan in Gorazd Šink (fotografija). Časopis je poltednik. Izhaja ob torkih in petkih.

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo 28-463, mali oglasi in naročnina 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Naročnina za II. polletje 1987 je 7.500 din

Kronično pomanjkanje prodajalcev na Loškem

Trgovine zapirajo, mar ne?

Skofja Loka, 2. novembra — Če v slabem letu dni v loški skupščini niso bila sprožena vsaj štiri delegatska vprašanja; poročna iz nezadovoljstva ljudi zaradi zaprtih ali delno zaprtih trgovin in s tem okrnjene preskrbe, ni bilo rešeno niti eno. Največ so govorili o skrajšanem času v samopostrežni v Solski ulici, o preskrbi v Sorici in o dveh zaprtih prodajalnah sredi Loke, last ABC Loka, nazadnje pa je zdoblila še prodajalna Kmetijske zadruge Škofja Loka na Hotavljah, ki je že tretji mesec odprta samo dopoldne.

Trgovci se vsakokrat enako izgovarjajo: ni prodajalcev. Zvezni kot stara, oguljena pripovedka, vendar je v odgovoru, žal veliko resnice. Trgovska podjetja, ki imajo mrežo v loški občini, bi ta tip v veseljem zaposlila petdeset prodajalcev.

A prodajalcev, zaradi katerih tudi zapirajo trgovine, ni. Pomanjkanje je postalno kronično, posebno v mestih. Omejimo se na tri, po našem preprincanju najpoglavitejše vzroke. Veliko dobrih trgovcev so poskrkale vedno ženejne tovarne: delo v njih je vabljevje, dostikrat manj naporno kot za pultom, saj je večji del samo doldansko, s prostimi sobotami in dnevi med prazniki. Razen tega so bile dolga leta plače za nekvalificirano delo v tovarni praviloma višje kot za kvalificirano v trgovini.

Razvrednotenje poklica je krčilo priliv mladih v šolo za prodajalce, ki je v začetku osemdesetih let, mislim, da je bilo drugo leto usmerjenega izobraževanja, začel strmo pada. Ravno tedaj so začele krožiti še številke o presežkih prodajalcev in res jih je bilo nekaj na Gorenjskem na spisku čakajočih na zaposlitev. Tako se je število oddelkov v trgovinski usmeritvi naenkrat razpolovilo.

V ABC Loka, kjer je v maloprodaji zaposlenih 357 delav-

cev, so letos izgubili 33 ljudi, od teh 24 kvalificiranih prodajalcev. Sprejeli so jih 46, od teh 22 prodajalcev (pet lastnih štipendistov), medtem ko so bili prisiljeni zaposliti kar 24 delavcev z drugimi poklici, tudi samo z osmiletko, če so želi, da se delo v trgovini kolikor toliko normalno odvija. Torej ni zaskrbljujoč samo podatek o večjem odlivu od priliva, ampak tudi o slabšanju kvalifikacijske strukture prodajalcev, kar v podaljšku gotovo pomeni tudi manj kakovosten storitev.

Ogrevanje mladih za nekakrški je precej odvisno tudi od tega, kako jih ga kdo zna približati. Tarnanje ne pomaga. Trgovinske organizacije so, najbrž kakšno leto prepozno, le še v osnovne šole in rezultat so spet bolj polni oddelki trgovinske usmeritve. V ABC Loka, na primer, so letos podelili 22 štipendij bodočim prodajalcem, medtem ko so jih lani samo pet, prejšnja leta največ deset. Vabljevje pa spet postaja tudi trgovska plača, ki je v loških trgovinah zadnji mesec dosegla povprečje 270.000 dinarjev.

Torej lahko prizakujemo, da se kralični krog pomanjkanja prodajalcev počasi sklepja, da morda nidaleč niti čas, ko se bodo celo nekdani trgovci začeli vračati v trgovine...

H. Jelovčan

Tudi to se zgodi

Speči delegat

Kranj, 28. oktober — Vsi teoretički našega delegatskega sistema »gradijo« sistem na osveščenem delegatu, ki poznava mnenje delegatske baze, se ustvarjalno vključuje v skupščinsko razpravo in seznanja bazo s sklepi in stališči; prav nobeden pa ne dopušča možnosti, da bi delegat na skupščinskem zasedanju zaspal. To se je v tem mandatu že zgodilo enemu od delegatov radovljiske skupščine, ki je med razpravo »povlekel dret« in ga je prebudilo še lastno smrčanje. Neke podobnega se je v sredo primerno na seji vseh treh zborov kranjske občinske skupščine. Ko je Andrej Polenc, direktor Iskre Telematike, največjega gorenjskega zubarja, razlagal »strategijo in taktilo«, kako iz težav, dopolnila pa sta ga še Henrik Peternej s stališči izvršnega sveta in Miha Rauter z mnenjem predsedstva občinskega sindikala nekega sveta, je delegat zborna združenega dela (I.), že na pogled očitno precej utrujen, v predzadnji klopi sladko spal in ga niso prebudili niti podatki o milijardnih izgubah, o presežkih delavcev in o vseh drugih posledicah, ki jih ne bodo občutili le zaposleni, temveč vse gospodarstvo in družbeno dejavnosti v občini. Z glavo je opletal na vse strani in je ostal »gluh« tudi na bujenje delegata, ki je sedel za njim. V poldrugi uri ni niti enkrat dvignil roke — pogrenil se je nameč globoko v spanec in se z vsem globoko strijal.

Tega, ali je bil delegat iz Iskre Telematike, žal nismo zvedeli. Možnost, da ga je premamil spaneč, ker bi bil vso noč študiral delegatsko gradivo v Kranjčanu, izključujemo; ne znamo pa si razlagati, kako bo prenesel sklepe in stališča v delegatsko bazo, tako kot to predvideva teorija.

C. Zaplotnik

»Udri po upokojencu«

Kranj, 28. oktober — Edini uresničeni ukrep od 120 za zmanjšanje inflacije, ki nam jih je pred kratkim predložila vlada, je izplačevanje pokojnin za nazaj. Tako trdi Peter Tulipan, eden od 220 tisoč upokojencev, ki jih je ta ukrep prizadel, sicer pa podpredsednik društva upokojencev Kranj in član izvršnega odbora slovenske upokojenske organizacije.

• S 15. decembrom naj bi postopno začeli izplačevati pokojnine za nazaj. Slovenski upokojenci v pritožbi na zvezne organe zahtevate, da se spremenjen zakon ne bi izvajal. Ali pričakujete, da boste to dosegli?

• Zveza društev upokojencev Slovenije se je v zvezi z odločitvijo zvezne skupščine 2. oktobra, da bi odslej izplačevali pokojnine za nazaj, pritožila zveznemu zboru in ustanovnemu sodišču. Morda so naša pričakovanja, da bili sprejet zakonsko določilo razveljavili, prevelika. Pričakujemo pa vsaj konkretne odgovore, zakaj se je to zgodilo. Menda je predlog prišel iz Srbije, kjer se je pokojninska skupnost opela z velikimi likvidnostnimi težavami. Utevrijitev, da izplačevanje pokojnin za nazaj, tako kot pa prihajajoči prispevki iz plač, da ne bo treba najemati kreditov in da bo v skupnosti več denarne rezerve, je vsaj za slovenske upokojence premožno.

• Kaj izplačevanje pokojnin za nazaj pomeni za vaš gmotni položaj?

• Odkar velja v Sloveniji tekoče usklajevanje pokojnin za rastjo OD in odkar postopoma prehajamo na izračunavanje pokojnin za zadnje leto dela, se je naš položaj nekoliko izboljšal. Seveda to ne velja za vse upokojence. Povprečna starostna pokojnina je resa okoli 189 tisočakov, toda povprečja rada zamegljujejo pravo sliko. Kar oglej 44 odstotkov ljudi ima pokojnino nižjo od 130 tisočakov dinarjev. 16 odstotkov upokojencev ima tako nizko pokojnino, da dobi varstveni dodatek. Beremo, da pri nas 15 odstotkov ljudi živi pod življenjskim minimumom, polovica teh so upokojenci. In zdaj s pokojnинami za nazaj (v pol leta naj bi eno izgubili) udrihamo po najbolj revnem družbenem sloju.

• Vodilni motiv vaših pritožb pa ni le socialni položaj upokojencev?

• Ne, temveč posmeh delegatskemu sistemu, ko je bil zakon sprejet po hitrem postopku, da o njem prej nismo imeli možnosti razpravljati. Že pred leti, preden je bil sprejet sedanji pokojninski zakon, so dali pobudo za izplačevanje pokojnin za nazaj, a ni prordila, saj smo zahtevali, naj se spoštujejo izdelki pridobljene pravice. Ni prav, da takole obidejo mnenje petine prebivalstva, ki ga ta problematika zadeva, mimo generacije, ki je dala skozi najtežje življenjske in delovne razmere... To nas najbolj prizadane. Upokojenci smo pričakovali, da nas bo v pritožbah podpira katera od družbenopolitičnih organizacij, denimo sindikat, katere kolektivni člani smo, vendar je videti,

D. Z. Zlebir

Mateja Vraničar, vodja Centra klubov OZN pri RK ZSMS

S spoznavanjem sprejemamo različnost

Škofja Loka, 27. oktobra — Center klubov OZN pri republiški konferenci ZSMS je pred kratkim dobil posebno diplomo Organizacije Združenih narodov »SEL MIRU«, ki so jo prejeli za poseben prispevek k oblaževanju mednarodnega leta miru 1986. Klubi OZN, ki so pri nas oblikovali mladinske organizacije, imajo med mladimi v Sloveniji veliko privržencev. O delu in smislu klubov OZN smo spregovorili z Matejo Vraničar, študentko prava iz Škofje Loke, ki je vodja Centra klubov OZN.

Zanimanje mladih, predvsem osnovnošolcev, za delo v klubih OZN je vedno več. Kaj je vzrok temu?

• Mladi se v delo klubov OZN radi vključujejo zato, ker na zanimiv način izvedo marsikaj kar pri rednem pouku šolah ni v programu. Gledajo filme, poslušajo potopisna predavanja, seznanjajo se z načeli Organizacije združenih narodov. Ker pa se mi zdi posebno pomembno, je, da se učijo brati časopise, poslušati radio in televizijo. Na ta način se dnevno seznanjajo z aktualnimi mednarodnimi dogodki, v pogovoru jih tudi ocenjujejo. S tem spoznavajo druge narode in ljudi, njihovo različnost, zgodovino in možnosti. Vsega tega se pri drugih predmetih v šoli ne učijo. Zvedo za glavna mesta držav, za rude v njih, večino ostalega pa ni v rednem učnem programu in od učiteljev zgodovine, oz. zemljepisa je odvisno, če jim pove še kaj druga.

Pozneje, v srednjih šolah in na fakultetah zanimanje za delo v klubih OZN upada.

• V začetku usmerjenega izobraževanja smo mislili, da bo po srednjih šolah delo klubov bolj zaživel, vendar je bilo obratno. Mladi se vozijo v šolo v druge kraje in že tako jim pogostoj manjča časa. Večina gleda, da gredo čimprej dobro. Prav zato se ne dogovar-

jamo, da bi imeli v okviru Centra klubov OZN skupino starejših klubov, ki obiskujejo fakultete. Čeprav so različne akcije za mirovna ekološka gibanja zanimive, zanimivi so filmi, okrogli mize in podobno, pa so problemi, ki jih obravnavajo klubovi OZN včasih malo odmaknjeni. Kajti Irak, Iran, različne Afriške države, le niso tako blizu.

• Delo klubov OZN v slovenskih občinah je zelo različno. Kako so mladi organizirani na Gorenjskem?

• Med najboljšimi, če ne tenujno najboljšimi, je klub OZN v Kranju, kjer imajo organiziranih mnogo različnih aktivnosti. Slabo je delo v Tržiču, mali sliš pa da predvsem zato, ker v občini ni srednje šole, ravno srednješolci pa so zelo zagnani, klub temu da jih je v krajih manj kot osnovnošolci. Na Jesenicah, v Škofji Loki in Radovljici pa je delo klubov veliko.

• Mislim, da to pomeni potrd

Kaj je in česa ni prinesel novi obračunski sistem

AKTUALNO

Gospodarstvo je dal v mavec, zdaj še ne more teči hitreje

Kranj, 30. oktobra — Petek je bil zadnji dan za oddajo devetmesečnih obračunov poslovanja, računovodje so hiteli, da postore še zadnje stvari in jih oddajo službi družbenega knjigovodstva. Navkljub stiski s časom se je VINKO PERČIČ ljubeznično odzval našemu pogovoru. Vsekakor je bil odličen sogovornik, ne le zavoljo tega, ker je direktor sektorja za plan in analize ter računovodja v kranjski Savi, temveč tudi zato, ker sodeluje v strokovni skupini pri Gospodarski zbornici Slovenije, ki se ukvarja prav z vprašanji novega obračunskega sistema. Ob obračanju in razlagi številki devetmesečnega obračuna poslovanja pa so seveda zelo aktualna.

Kako ocenjujete nov obračunski sistem?

Obstajata dve, močni strugi, ena ga zagovarja, druga ne. Zanimalo, da sta tudi med samimi finančniki in računovodji, tretji, ki poslušajo, pa so gospodarstveniki, direktorji itd. Računovodjem je obračunavanje realnih ekonomske kategorij dosti bolj pod kožo kot finančnikom. Aleksander Bajt je, denimo, rekel, če si hočete dobro, ga ukinite to minuto. Res pa je, je hkrati dodal, da nisem računovodja. Vendramo na koncu le prišli skupaj, po različnih poteh.

***Kakšna je računovodska?**

Ko smo novembra in decembra na osnovi osnutka zakona novi obračunski sistemi preizkusili, po logiki zakona, ne po metodologiji, ki je izšla šele februarja, smo ga vsi, najbolj pa računovodje, zagovarjali. Tačko pa smo jasno in glasno povedali, da ima metodologijo veliko napak, da jih je treba odpraviti in jo poenostaviti. To trdim že danes. Napake so tako hude, da pravzaprav načinjajo že vsebino zakona, kar je na ogenj vsem tistim, ki jim novi obračunski sistem ni všeč, ker so doslej lahko s pomočjo inflacije skrivali slabo gospodarjenje, takšni pa je večina, zato se bojim, da bo takšno mnenje prevladalo.

Sporne so torej napake, kakšne so?

Razmišljam, kako bi vam to povedal, naj so stvari zelo zapletene, težko razumljive. Najbolj sporno je indeksiranje revalorizacije porabe, to, da je zakonodajalec predpisal statistične indekse, za vso Jugoslavijo, za posamezne panoge enotno. Defekt pa vsebuje tudi sam matematični obrazec izračuna. Morda bo najbolj jasno, če to povem kar na primerih.

Poglejte, če statistika objavi, da je povrstanec za gumarško industrijo 6 odstoten, mi pa smo te surovine kupili 5 odstotkov drahje, ne vem, zakaj naj jih ne bi. Ali pa, da smo jih kupili 7 odstotkov drahje. To je ta splošna indeksacija.

Gledate napake v enačbi pa takole: recimo, da sem 1. januarja kupil 1000 kilogramov kavčuka po 500 dinarjev, 3. januarja pa 1000 kilogramov po 600 dinarjev in imam torej povprečno ceno 550 dinarjev, torej sem sto dinarjev inflacije že vključil, brez količnika, in sam sebi že priznal inflacijo, potem pa sem to povprečno ceno na koncu pomnožil z indeksom.

***Zavzemate se, da bi te napake odpravili, potem bi bil sistem dober?**

Ne samo te, še ena je. Zakonodajalec je predpisal konktronko revalorizacijo lastnih virov ozirja na poslovnega sklada. Tudi to je težko pojasnit, poskusil bom s konkretnimi podatki, glede na inflacijo v letosnjih devetih mesecih, kakor smo zdaj napravili bilančne. Recimo, da je imela Sava 1. januarja letos 1.000 denarnih enot poslovnega sklada, zaradi inflacije oziroma zmanjšanja kupne moči dinarja, kar se odraža v tečajni listi, je 30. septembra to 1.862 denarnih enot. To pomeni, da smo morali z revalorizacijo pridobilj 882 enot, če jih nismo uspeli, smo morali razliko pokriti v bremu dohodka devetih mesecov. To napako je profesor Bajt takoj odkril in jo imenoval diverzijo santa clausa na Robina Hooda, o tem je napisal eksponent. To je tisto, o čemer sino se prepričali, v bistvu je imel prav, tudi mi smo imeli, le razlagali smo stvar različno, na koncu pa prišli skupaj. Skratka, če nadaljujem, bilanca premoženja je zdaj takale: na aktivni imam zaloge surovin, recimo 1.000 denarnih enot, placač sem jih iz poslovnega sklada, ki sem ga, kakor sem že dejal, revaloriziral in prisidal 882 enot. Torej moram tudi z revalorizacijo, potem pa sem to povprečno ceno na koncu pomnožil z indeksom.

***Kaj pa, če namenoma vsebuje takšne napake?**

Dobro vprašanje, to sem se vprašal že februarja, ko smo dobili metodologijo.

Vendor pa je ta zakon dobro pokazal, kje se denar izgublja?

Črna gora, Makedonija ne plačuje... Banke imajo dosti denarja, limiti pa niso sproščeni, drži denar, ki propada, kar krijejo tisti, ki varčujejo po sedem in pol odstotnih obrestnih meri: Dr. Perišin, eden največjih strokovnjakov teorije denarja pri nas, je pred osmimi leti rekel, da je inflacija nevidna kraja iz žepa delavca.

***Kaj pa je nevidna kraja?**

Slabo in nepravo delo, ki ga je treba plačati, torej nekaj vzeti, najlaže je to napraviti nevidno. Če bi realno vrednotili kapital na vseh področjih, bi se hitro pokazalo, kdo je dober in kdo ne. Danes pa pravimo, kdo ima izgubo, naj gre v stečaj. To da vprašanje je, zakaj ima izgubo, zaradi slabega dela ali zaradi nesrečnih finančnih

zajemov prihodkov dobiti toliko, le-to pa sem opravil s povprečnim indeksom, o čemer sem prej govoril, za gumarško industrijo sem tako dobil 532 enot prihodka, odhodka pa je 862 enot, razlika je torej 330 enot, ponemo moral v bilancu uspeha, v bremu poslovnega rezultata.

***Profesor Bajt je torej resnično uporabil pravi izraz?**

Je že prav, da kontrolna revalorizacija je, saj pokaže, kdo ti v tej inflaciji jemlje, kar naenkrat se računi zbistre, zato pa slabim to ni všeč. Pokaže, kako smo obračali aktivo. Tam so, denimo, tudi terjatve do kupcev, če mi kupec ni plačal, ni priznal zamudnih obrsti, sem ga pravzaprav finančiral iz poslovnega sklada, to je ta Bajtova sanka clausa, ne to, da kupec ni plačal, to naj se pokaže, me je pač prinesel okoli. To santo clauso bi moreli popraviti, kajti čemu naj bi jaz poslovni sklad revaloriziral 86,2 odstotno, takoj naj ga, kakor imam angažiran kapital, tudi tako imenovane vire. Tu notri se skriva veliko stvari, poglejte, na aktivni imam tudi denar na žiro računu, nobena banka, tudi Narodna banka ne pristane, da bi jih obrestovala po revalorizaciji, jaz pa jih v bilanci moram. Če banka brezobrestno drži moj denar, če sem imel v povprečju vsak dan milijard dinarjev na žiro računu, sem moral po devetih mesecih od te milijarde 862 milijonov nadoknaditi iz dohodka.

***Zato imajo torej zdaj banke toliko denarja?**

In takšne presežke. To so hudi defekti, strokovne napake, zaradi njih je ponekod revalorizacija večja, kot bi lahko bila, drugod morda manjša. Na drugi strani pa, če sem angažiran kapital, dobro delil in veliko naredil, še ni rečeno, da sem bil poslovno uspešen, lahko se je zgodilo, da mi jugoslovenski trg pri vsej svoji nelikvidnosti ni zavrgnil, kar pomeni tudi nižje osebne dohode. Tisti, ki mi ni plačal, pa se je morda izgubi, ki pomeni tudi nižje osebne dohode.

***Tisti, ki mi ni plačal, pa se je morda izgubi?**

Tisti, ki mi ni plačal, pa se je morda izgubi, ki pomeni tudi nižje osebne dohode. Tisti, ki mi ni plačal, pa se je morda izgubi, ki pomeni tudi nižje osebne dohode.

***Tega nihče ne omenja?**

Razprave so še v strokovnih krogih, prav danes sem dobil gradivo, nisem ga še uspel prebrati. Pozno, toda vendarle, je zakonodajalec spoznal te napake, kaže, da jih v zaključnih računih ne bo več. Toda, je bilo potrebno toliko vojne, morda je kje zaradi tega prišlo do štrajka. Gospodarstvo smo s tem zakonom dali v mavec, ker si je zlomilo noge, toda zdaj ne moremo zahtevati, da bo teko hitreje, počakajmo, da se noga pozdravi, potrebno bo tudi razgibanje, kasneje bo lahko teklo hitreje. Potrebna je postopnost, poleg odprave omenjenih napak, tudi zato je profesor Bajt rekel, da je ta zakon smrt za dobre.

***Kaj pa, če namenoma vsebuje takšne napake?**

Dobro vprašanje, to sem se vprašal že februarja, ko smo dobili metodologijo.

Vendor pa je ta zakon dobro pokazal, kje se denar izgublja?

Črna gora, Makedonija ne plačuje... Banke imajo dosti denarja, limiti pa niso sproščeni, drži denar, ki propada, kar krijejo tisti, ki varčujejo po sedem in pol odstotnih obrestnih meri: Dr. Perišin, eden največjih strokovnjakov teorije denarja pri nas, je pred osmimi leti rekel, da je inflacija nevidna kraja iz žepa delavca.

***Kaj pa je nevidna kraja?**

Slabo in nepravo delo, ki ga je treba plačati, torej nekaj vzeti, najlaže je to napraviti nevidno. Če bi realno vrednotili kapital na vseh področjih, bi se hitro pokazalo, kdo je dober in kdo ne. Danes pa pravimo, kdo ima izgubo, naj gre v stečaj. To da vprašanje je, zakaj ima izgubo, zaradi slabega dela ali zaradi nesrečnih finančnih

naložb. Tako ne bo prišlo do pravega prestrukturiranja.

Zakon je revalorizacijo predpisal tudi v družbenih dejavnostih, kaj sodite o tem?

Ni smisla. Realne ekonomske kategorije naj se vzpostavijo v gospodarstvu, v produkciji, kjer nastaja nova vrednost, kjer je primarna delitev dohodka, da se ugotovi pravi dohodek, pravi hlebec kruha, če bo imel manjši premer, bodo rezine manjše, toda prave.

Kakšne zdaj dobe družbene dejavnosti?

Premajhne, ker jih skozi amortizacijo pojme revalorizacija. Poglejte, če so prej dobile 100 denarnih ento in je amortizacija znala 10 ent, jih je 90 entov ostalo za delitev in osebne dohodke. Ker je dohodek v gospodarstvu upadel, recimo zdaj dobe 90 ent, amortizacija znašala 30 ent, torej jih 60 entov ostane za delitev. Če bi amortizacija še naprej znašala 10 entov, bi jim ostalo 80 entov, nekaj manj torej, ker ima tudi gospodarstvo nekaj manj.

Kaj pa naložbe?

Zanje bi gospodarstvo iz poslovnih skladov združilo denar. V Kranju imamo dober primer, zgraditi nameravajo novo šolo za organizacijo dela, je smiseln zaradi tega revalorizirati tisto staro ekonomsko šolo? Bistveno je, da ne delimo fiktivnega dohodka, to je zlomljena noge, zajedali smo v substanco, delili premoženje, tako je naša družba propadala. Kaj pa je naredil včasih finančnik, po kredit je šel, sicer za tovarno ni bil dober. Zdaj pa ima velike težave, ker je v nov obračunski sistem prišel z rahitno finančno sestavo, zato seveda nad njim ni navdušen.

***Koliko lastnih sredstev ima zdaj Sava?**

34 odstotkov. Od leta 1985, ko so padla na 19 odstotkov, jih nenehno povečujemo. Tedaj je bila že ustanovljena revalorizacija obratnih sredstev, leta 1975 pa se je začela mila revalorizacija osnovnih sredstev, ni dohodek, to je delimo fiktivnega dohodka, to je zlomljena noge, zajedali smo v substanco, delili premoženje, tako je naša družba propadala. Kaj pa je naredil včasih finančnik, po kredit je šel, sicer za tovarno ni bil dober. Zdaj pa ima velike težave, ker je v nov obračunski sistem prišel z rahitno finančno sestavo, zato seveda nad njim ni navdušen.

***Koliko lastnih sredstev ima zdaj Sava?**

34 odstotkov. Od leta 1985, ko so padla na 19 odstotkov, jih nenehno povečujemo. Tedaj je bila že ustanovljena revalorizacija obratnih sredstev, leta 1975 pa se je začela mila revalorizacija osnovnih sredstev, ni dohodek, to je delimo fiktivnega dohodka, to je zlomljena noge, zajedali smo v substanco, delili premoženje, tako je naša družba propadala. Kaj pa je naredil včasih finančnik, po kredit je šel, sicer za tovarno ni bil dober. Zdaj pa ima velike težave, ker je v nov obračunski sistem prišel z rahitno finančno sestavo, zato seveda nad njim ni navdušen.

***Torej lahko le dodam, naša delegacija se mudi v Južni Ameriki.«**

M. Volčjak

Včeraj ne, danes da

V Telematiki nameravajo ukiniti tozde, takšno potezo pripravljajo tudi v Tekstilindusu, torej v dveh večjih kranjskih delovnih organizacijah, ki naj bi s prihodnjim postali enoviti.

V spominu imamo še, kako so v Telematiki to poskusili storiti že pred leti, vendar je bila bivša ekipa ustavljena, če da to ni primerno za tako velik delovni kolektiv, da bi to sprožilo plaz ukinjanja tozdev, ob strani pa so ostali razlogi, ki so naredovali spremembo organiziranosti, tudi samoupravne.

V Telematiki tedaj niso uspeli, istočasno pa so tozdev ukinili v begunjskem Elanu, kasneje v Škofjeloški Jelovici, v kranjskem Gorenjskem tisku (dosti bolj previdno, z obljubo, da jih bodo po uresničenih prenovi spet ustanovili), število tozdev so zmanjšali v jesenjski Železarni, v Iskri Železni, s prihodnjim letom bodo brez tozdev v Škofjeloški Gorenjski predilnici, reorganizacijo pripravljajo v kranjski Savi in morda še kje. Kajti praviloma jih pripravljajo potihem, o tem nič kaj radi ne govorje.

Plaz se je torej previdno in tipajoče vendarle sprožil, na potezi je zdaj spet Telematika in verjetno bo tiha, saj so se razmere v Telematiki tako zaostrike, da jim je že težko deliti nasvetne, predvsem pa ne pragmatične, naj počakajo, da jih drugi ne bodo posnemali. Jih bo zato deležen Tekstilindus, ki dobro gospodari in si po tej logi in tozdev lahko privošči.

Tozdev so bili marsikje ustanovljeni kampanjsko, s političnim blagoslovom, to danes že lahko rečemo brez strahu. Bo zdaj njihovo ukinjanje podobno sesipanju gradov iz peske, spreneveradanju, kar še včeraj ni bilo možno, danes je, ko gospodarska kriza vse bolj potiska v ospredje golo ekonomske računico. Sicer pa, drugače tudi ne more biti, saj v dvanajstih letih ni bila narejena niti ena resna analiza, kaj so tozdev prinesli in kaj ne.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Izvoz na Zahod manjši za 3 odstotke

Gorenjsko gospodarstvo je po podatkih narodne banke Slovenije v devetih mesecih letosnjega leta izvozilo za 104,54 milijard dinarjev blaga, od tega na konvertibilno tržišče za 78,05 milijarde, kar je 75 odstotkov celotnega izvoza. V primerjavi z enakim letskim razdobjem je celotni izvoz manjši za 15 odstotkov (v Sloveniji za 11 odstotkov), klinčinski pa za 37 odstotkov (v Sloveniji za 11 odstotkov). Uvoz je bil iz izvozom pokrit 134 odstotno (v Sloveniji 110 odstotno), konvertibilni 124 odstotno (v Sloveniji 109 odstotno). V celotnem uvozu gorenjskega gospodarstva, ki je znašal 78,02 milijarde dinarjev, je imel izdelovalni material 93,1 odstotki delež, oprema 5,7 odstotnega in blago za široko potrošnjo 0,99 odstotnega.

Kran

Postopoma konec poplav — Potok Žabnica je pred leti, ko struga še ni bila urejena, pogosto poplavljala. Potem so najprej uredili najbolj kritičen odsek, na območju Žabnice. V krajevni skupnosti pa so si že daje čas prizadevali in želeti, da bi potok oz. strugo uredili tudi na severnem delu proti Bitnju. Letos je regulacija končno prišla v program. Tako zdaj delavci Vodnogospodarskega podjetja Kranj urejajo strugo na območju Šutne. Če bo šlo vse po načrtih, vendar jih je minuli mesec precej motilo slabo vreme, naj bi letos strugo potoka uredili do konca Šutne. Velik zalogaj pa jih čaka še v prihodnjem, ko naj bi potok uredili tudi skozi Bitnje in hkrati usposobili čistilno napravo. — A. Ž.

Kaj je s pretvornikom na Lubniku?

Skojša Loka — Ljudje se pritožujejo, češ kaj je narebe s televizijskim pretvornikom na Lubniku, da ga zadnje čase vsak dež in veter zmora; tedaj lahko vidijo na ekranih le soznanje in poslušajo sumenje.

Ni tako dolgo, kar je bil pretvornik postavljen, in to s samopriskrivkom ljudi, ki zdaj sprašujejo, ali so ogoljufani, ali so za pošteno plačilo dobili »kart robo«, staro opremo.

Loški izvršni svet je od RTV Ljubljana dobil odgovor, v katerem televizijski pravijo, da aparature delujejo brezhibno. Za izpade krivijo električno omrežje, ki da so ga v smeri Poljanske doline do nedavnega zaradi obnove pogosto odklapljal. Pretvornik je vezan na oddajnik Krim, ki na izpadu električne energije tudi ni povsem imun, delno pa so vklipni in izklopi pretvornika vezani tudi na oddajnika Kum in Nanos.

Za aparaturom so odgovorni televiziji, za elektriko do stevca, pretvorniku pa električarji. Slednji pravijo, da se obnova omrežja končuje in da ne bo več izpadov. V izvršnem svetu pa z razlogom niso bili povsem zadovoljni in bodo od RTV Ljubljana zahtevali še konkreten odgovor, ali je oprema v pretvorniku res stara, že prej rabljena, ali ne.

H. J.

Obnova starega dela mesta...

Kranj — Na programski seji krajevne konference socialistične zveze Kranj Center je bilo v začetku minulega tedna precej govor o obnovi stavb v starem delu mesta. Ugotavljali so, da delovne organizacije, ki imajo v pritičjih lokalih, objekte v svojem delu sicer obnavljajo, medtem ko pa so lastniki stanovanj nad lokalami prepusteni v glavnem sami sebi. Menili so, da včasih ni bilo tako in da so tisti, ki so imeli lokal, morali skrbeti za celotno stavbo. Razen tega so ugotovili, da mladinska organizacija v krajevni skupnosti Kranj Center že dve leti ne dela, kljub podpori organizacij v krajevni skupnosti ter zavzemanju posameznikov. Kar pa zadeva promet in hrup, so na seji poudarili, da vozniki, ki vozijo s Planine, ne upoštevajo odloka o prepovedi prometa in vožnji potem po Tavčarjevi ulici. Ta je zdaj pogosto še bolj prometna kot nekdaj. Zahtevali so tudi, da se prihodnje leto prepovejo nastopi pred Creino.

A. Ž.

DOPISNIKI SPOROČAJO

• Mladinska organizacija pa nikakor ne more zaživeti tudi v Seničnem v tržiški občini. Takšna je bila ugotovitev, počela dopisnik Drago Papler iz Seničnega, na volilno-programski seji krajevne konference socialistične zveze Semčno. Le na začetku mandata je delo v organizaciji steklo, potem pa spet zamrlo. Podobno je bilo s športno sekcijo okvirja krajevne konference socialistične zveze, ko so člani na začetku urejali igrišče, nabavili igrala, zdaj pa vse skupaj stojijo. Na seji so za predsednika krajevne konference SZDL izvolili Vilija Miheliča, za podpredsednika pa Vinka Studna.

V nadaljevanju seje pa so na zboru krajanov največ govorili o izgradnji telefonije v Seničnem oziroma na območju vseh štirih krajevnih skupnosti, kjer teče akcija za izgradnjo telefonskega omrežja.

• Dopisnik Jošt Roloč iz Radovljice pa sporoča, da bo v soboto in nedeljo, 7. in 8. novembra, v Bohinju mladinski seminar za vodstvo organizacij ZSMS v radovljiski občini. Takšne seminarje imajo vsako leto. Letos bodo govorili o praznovanju dneva mladosti, o delu mladih v prostem času, o menični aferi in gospodarskih razmerah v radovljiski občini in o organiziranosti jugoslovanske mladine. Na seminarju so povabilni predsedniki republike in zvezne konference. Zvezne mladine, direktorja Elana Uroša Aljančiča, člena radovljiskega izvršnega sveta Ratomira Kafola in Zlate Kavčič iz Temeljne banke Gorenjske.

• Ciril Rozman s Češnjice pri Podnartu pa piše, da v krajevni skupnosti letos dobro urenjujejo komunalni program. Z denarjem iz sedanjega tretjega samopriskriva so oktobera asfaltirali za dve stari milijardi krajevnih cest. Nabavili so že štiri zabojnike za odpadke, šest pa jih bodo še dobili. Minuli mesec so uredili tudi krajevno smetišče, da zdaj vsi prebivalci krajevne skupnosti Podnart lahko odlagajo smeti le na eno, za to doloko, mesto. Pripravljajo pa tudi že načrte za obnovo kulturnega doma.

• Z zanimivim prispevkom o jeseniški železniški postaji se je oglasil tudi dopisnik Branko Blenkuš iz Jesenic. Postaja je bila že 1906. leta pomembno prometno vozilisce. Čeprav je imela kar 14 tirov, pa je bila vedno premajhna; posebno še od takrat dalje, ko je postala tudi obmejna postaja. Da pa ne bi bila nenehno cokla v mednarodnem prometu, se je Železniško gospodarstvo Ljubljana odločilo, da postajo poveča in promet zavaruje z elektrorelejnimi napravami. Nekaj let so trajala ta dela, ki jih zdaj končujejo. Da bodo novi tehnologiji, se delavci tudi že usposabljajo. Ko bo vse nared, bo na postaji predvsem varnejši promet. Tudi hrupnega obveščanja po zvočnikih, ki je velikokrat motilo prebivalce, ne bo več. Ne bo več nobenega tekanja od kretnice do kretnice, promet pa bo potekal hitreje. Ta mesec naj bi se tako uresničila 42-letna želja, ko bo tudi jeseniška železniška postaja lahko prevzela več tovora in potnikov.

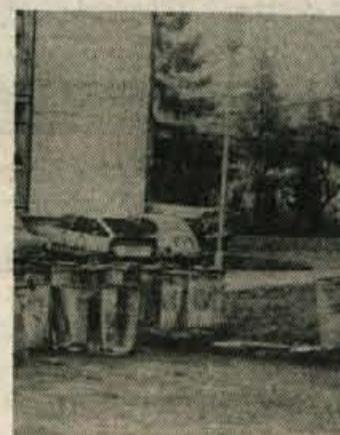
Se podganam v Kranju obetajo (še) boljši časi

Oslova senca prometnega davka

Kranj, 2. novembra — Žalostno, a je res, da zdaj celo pri smeteh z veliki mi težavami poslavljamo od 19. stoletja. V Tozdu Komunalu v KOGP Kranj bijejo plat zvona, da s staro tehnologijo lahko vsak hip obtičijo in bodo Kranjčane le še obvestili, da ne morejo več odvajati odpadkov. Ljudje v teh krajevnih skupnostih pa se jezijo nad (ne)posluhom občine za ta problem. Se je občina pripravljena odpovedati vsaj prometnemu davku?

Pri nedavnem prostovoljnem čiščenju kanjona Kokre (za drugačno pa ni denarja) je eden od Kranjčanov rekel: »Upam, da se bo našel župan, ki bo naredil red pod zemljo. Ta bo naredil največji spomenik, ki pa se seveda ne bo videl...« Pa ne gre le za kanalizacijo, za glodalce, ki so se v zadnjih nekaj letih v samem mestu in na obrobju tako namnožili, da so že pri belem dnevu postal kar sopotniki pešev. Gre pravzaprav za nekaj več. Najprej za to, da se najbrž ne moremo kar vsi in vsevprek spoznati na ekologijo, da smo enkrat za, drugič spet proti. Stroki in tehnologiji bo treba tudi na tem področju zaupati. Še več, treba jima bo slediti.

Razburjanje, ki je prav v teh dneh med prebivalci treh krajevnih skupnosti v Kranju (Huje, Planina in bratov Smuk) bi lahko označili za značilen primer stanja kar na celotnem (ekološkem) področju. Začelo se je sicer že spomladi in potem že poletje utihnilo. Zdaj pa je nenadoma sodu izbilo dno obvestilo, da nameravajo na hitro komunalci v omenjenih treh krajevnih skupnostih zamenjati sedanje 80-litrske posode za odpadke, večjimi, 240 in 500-litrskimi. Brez posebnih hujših zapečetov, da ne rečemo, vse bi bilo lepo in prav, bi stvar lahko stekla, če bi lepuge dne stare posode pobrali in jih zamenjali z novimi. Vendar pa je zavrelo, ker so krajevne skupnosti oziroma stanovalci ter hišni svet dobili obvestilo, da morajo tako rekoč takoj kupiti nove posode. To pa je pomenilo: takoj odšteći za 240-litrsko posodo 180 tisoč dinarjev oziroma za 500-litrsko nekaj nad 300 tisoč dinarjev. To pa za posamezno gospodinjo in tudi

Namesto šestih do sedmih sedanjih posod bi bil v naselju lahko le en zabojni na kolesih

za hišni svet v tem trenutku najbrž res ni zanemarljiv strošek.

Glavni razlog, ki ga navajajo komunalci je, da ničče več ne dela avtomobilov oziroma načrte za tovrstne posode, ki sodijo pravzaprav v prelom stoletja in izhajajo iz Karlsruha. Dr. Drago Vuk, strokovni svetovalec v tozdu Komunalu in Emil Prešeren v. d. tehnični vodja v komunalni, poudarja, da so posode neekonomične, neprimerne za večje odpadke, veliko odjemnih mest je treba zanje, sorazmerno hitro so neuporabne (poškodovane), kvarijo videz naselij in še več razlogov je. Najpomembnejši pa je prav gotovo, da so skušali nove avtomobile deloma predelati zanje, kar pa se ne obnese najbolje, ker se za to »živiljenjska doba« posod krajša.

»Ko smo se lani odločili za naročilo avtomobila (star vojni park še komaj vzdržujemo) za

prehod na drugačne zabojnike, se nismo na pamet. Takšen odvoz imajo že v Ljubljani, Mariboru in še kje. Spomladi smo tudi predlagali cestno komunalni skupnosti, da namenijo 10 milijonov dinarjev za prehod na nove posode. Žal denarja ni bilo, pa tudi dobava avtomobila se je zavlekla. Menili smo, da bi 500-litrske posode morda nabantih hišnih svetih, zasebniki pa manjše 240-litrske. Pravzaprav nismo pričakovali problema z zamenjavo. Moramo pa to narediti, sicer se lahko vsak hip zgodi, da bo zastarella mehanizacija z voznim parkom odpovedala. Takrat pa se bodo večja naselja kar čez noč spremenila v smetišča.« je bila razlagal Emilia Prešeren in dr. Draga Vuka

Čeprav razlogom in utemeljitvam brez posebnih pomislikov lahko pritrdomo, ne gre presličati tudi druge plati in mnenj prebivalcev, hišnih svetov oziroma krajevnih skupnosti, kjer naj bi se postopen prehod na nove posode (in novo tehnologijo) pričel.

»Ljudi in hišnih svetov niti toliko ne moti prehod na novo tehnologijo oziroma na nove posode. Že najbolj so ogorčeni, ker je vse skupaj prišlo tako hitro. Ce bi bili vnaprej opozorjeni, bi se morda še nekako pripravili na strošek. Nekaj pa je tudi takšnih, ki ga najbrž resnično ne zmorcejo; tudi v dveh do štirih obrokih ne. Zato smo tudi postavili delegatsko vprašanje in zahtevamo, naj se pri nakupu uredi vsaj oprostitev prometnega davka, kar bi 240-litrsko posodo pocenilo za 6 starih milijonov. Pa še tako bo 12 starih milijonov naenkrat za marsikoga velik strošek.«

Takšna pa je razlagal Tilka Laznik-Kleč, tajnice KS bratov

V Komunalni že imajo 500-litrske posode, vendar je trenutno pri nakupu treba plačati tudi prometni davek...

Smuk in Jožeta Perka, tajnica KS Huje in Planina.

Rok za zamenjavo je pravzaprav že potekel, saj je bila za omenjeno tri krajevne skupnosti do 1. novembra. Najbrž je res, da bi si to tovrstno zamenjavo (čeprav postopno) v Kraju moral vzet več časa, da bi se lahko bolje pogovorili in sporazumeli, koliko posod bo treba in kateri sosedje so se pri nakupu pripravili »zdržiti.« Že najbolj res pot pot je, da zdaj vse skupaj pristaja na osnovi senci oprostitev prometnega davka. Na poti je torej zdaj občina oziroma odgovorne službe in organi. Če že ni bilo moč najti toliko razumevanja (denarja), da bi spomladi namenili 10 milijonov dinarjev in če se ne da dogovoriti, da bi zamenjavo odpeljevali s ceno storškov odvoza odpadkov, potem je oprostitev prometnega davka najbrž res tisto najmanj kar bi moral napraviti. Sicer pa vse skupaj še najbolj kaže na to, da se edino podganam v Kraju najbrž obeta (še) boljši časi.

A. Žalar

Samo upokojencev je več kot tisoč

Ni nam vseeno, kako živijo

Javornik-Koroška Bela, oktobra — Šest članov ima komisija za socialna in zdravstvena vprašanja pri svetu krajevne skupnosti Javornik-Koroška Bela. »V krajevni skupnosti imamo kar precej osamljenih, starejših in bolnih ljudi...« ugotavlja predsednica komisije Nadja Kilar.

S prek pet tisoč prebivalci je krajevna skupnost Javornik-Koroška Bela največja v jeseniški občini. Ko smo se pogovarjali o življenu in delu so povedali v vodstvu krajevne skupnosti, da je med zelo delavnimi Društvo upokojencev, ki ima prek tisoč članov.

»Sicer pa je v krajevni skupnosti kar več kot sta krajanov, ki so starejši od 80 let.« pravi predsednica komisije za socialna in zdravstvena vprašanja pri svetu krajevne skupnosti Nadja Kilar. »Zato je tudi program naše komisije precej obsežen. Spomladi letos smo na primer veliko delali na izdelavi prednostne liste za dodelitev drž. Izmed 150 najbolj upravičenih smo jih morali iz-

brati 50. Prav zdaj teče na celotnem območju v komisiji druga akcija in sicer Organizacija sosedskih pomoči. Ugotovili naj bi, koliko je osamljenih, starejših krajanov, ki bi potrebovali kakršnokoli pomoč. Skušali bomo organizirati skupaj z mladimi, da bi jim prinesli kaj iz trgovine, za redne obiske in različna - vsakodnevna opravila.«

V delo komisije spada tudi ugotavljanje upravičenosti za posamezne pomoči. Pogosto je komisija tista, ki mora dajati priporočila za solidarnostno stanovanja, za kurjavo, za zdravstveno nego in podobno. »Dobro sodelujemo z Domom onemoglih, kjer je precej naših krajanov. Vsako leto imamo v programu srečanja z njimi. Opažamo pa tudi, da je v krajevni skupnosti vedno več socialno ogroženih družin. Veliko jih je, dobivajo subvencije za plačilo stanarine in varstveni dodatek kot pomoč. Iz dneva v dan bolj ugotavljamo, kako standard pada. Verjame, da nam v komisiji oziroma v krajevni skupnosti ni vseeno, kako ljudje živijo. ... Še letos bomo pripravili tudi posebno srečanje s starejšimi krajanji.«

A. Žalar

Afalt na krajevih cestah — Ni veliko krajevih skupnosti na Gorenjskem, da bi s prostovoljnimi delom, prispevki in družbeno pomočjo letos naredili toliko, kot so v krajevni skupnosti Koprivnik-Gorjuša. Lotili so se gradnje gasilskega doma, nadaljevali z gradnjo vodovoda, izdali spominsko ploščo na stavbo krajevne skupnosti, pomagali pri urejanju vodotokov in poleg pomoči, ki je nesreča prizadela domačina na Gorjušah, zbrali še denar za ureditev in asfaltiranje 2800 metrov krajevnih cest. Na Koprivniku so cestni program za letos skoraj v celoti uresničili, na Gorjušah pa malo manj, ker so pomagali Zupanovim in Medju. — A. Ž.

TRN V OČESU

Vse po hitrem po-stopku

G. M. nam piše, da se je prejšnjo soboto peljala z avtobusom, ki vozi na progi Bohinj-Zlatorog-Ljubljana. Z Bleido se je odpeljala ob 17.30 (točno po vozem redu), vendar pa v Lescah ni več ujela avtobusa za Jesenic. Avtobus za Jesenic je namest ob 17.30 (točno po vozem redu), sicer pa največkrat ne. Ce bi voznik počakal, da bi se odpeljalo pet minut prej, zato je potem morala čakati debelo uro drug avtobus.

Sprášuje se, zakaj takrat, kadar je na avtobusu slučajno tudi kakšen kontrolor, avtobus iz Lesca proti Jesenicam lahko odpelje točno po vozem redu, sicer pa največkrat ne. Ce bi voznik počakal, da bi se odpeljalo pet minut prej, zato je potem morala čakati debelo uro drug avtobus. Sprášuje se, zakaj takrat, kadar je na avtobusu slučajno tudi kakšen kontrolor, avtobus iz Lesca proti Jesenicam lahko odpelje točno po vozem redu, sicer pa največkrat ne. Ce bi voznik počakal, da bi se odpeljalo pet minut prej, zato je potem morala čakati debelo uro drug avtobus. Sprášuje se, zakaj takrat, kadar je na avtobusu slučajno tudi kakšen kontrolor, avtobus iz Lesca proti Jesenicam lahko odpelje točno po vozem redu, sicer pa največkrat ne. Ce bi voznik počakal, da bi se odpeljalo pet minut

Pred premiero v Prešernovem gledališču

MICKA BO VZELA ANŽETA

Kranj — V četrtek bo na održu Prešernovega gledališča doživelja premiero zanimiva dvojna predstava Linhartove nekoliko posodobljene Županove Micke, poimenovane v Z. Micka ter Molierov Georg Dandin ali Kaznovani soprog. Igralci amaterske skupine pod vodstvom režiserja Lojzeta Domanjka se bodo predstavili v dvojnih vlogah.

Biba Uršičeva praznuje svoj gledališki jubilej — tridesetletnico nastopanja — kot Zanetova v Micki Z. in kot gospa Kieselsteinska v Georgu Dandenu (na sliki).

»Micka, povej no, zakaj nočeš Anžeta?« sprašuje mati županja svojega hčer Micko, ki ji je sladkorovoreči Tulpenheim zmedel glavo, da ne vidi več čednih lastnosti postavnega Anžeta. Najbrž vasi vemo, kako se je ta komedija potem odvila in končala — dobro za naše junake in slabše za prevezance, ki so si poželeli poštenski gorenjskih deklek. Če morda komu zveni kaj drugače, pa prav Linhartovi Micki pričarja mati županja, oceta je Lojze Domanjko, režiser predstave, zbrisal in ga nadomestil z delno vlogo.

stavil le v korist in najbrž niti sam Linhart ne bi imel kaj dosti pripombe.

Posebnost predstave, ki bo ta četrtek doživelja premiero v Prešernovem gledališču, pa ni le malce sodobnejšemu ušesu priprejena Linhartova družbeno borbenka komedija. V predstavi sta namreč zdrženi kar dve komediji. Ko Tulpenheim dobi zasluženo plačilo in Anže krepko stisne Mickino roko in je tako vse lepo končano, se začne še druga predstava. K slovenski komediji gre imenitno tudi Molieri.

Vedrino slovenske komedije.

Micka in Sternfeldovka ugotovita, kakšen nepridiprav je Tulpenheim in mu nastavita zanko. Na sliki: Petra Govc in Bernarda Gašperčič.

jo za seboj kar lepo bero vlog in vrsto let nastopanja na održih.

Med tokratno zasedbo zato velja že posebej omeniti vlogo matere županje, ki jo igra Biba Uršič. Tako je naneslo, da prav z Županovo Micko proslavlja tudi tridesetletnico nastopanja. »Če sem natančna, je pravzaprav tole že dvaintrideseta sezona nastopanja na gledaliških deskah. Začelo se je pred tremi desetletji v takratni DPD Svoboda, kasneje, ko je bilo ukinjeno poklicno Prešernovo gledališče, pa ni bilo sezone, da ne bi igrala vlogo ali dve. S tokratno predstavo Linharta in Moliera se je nabralo kar 62 vlog,« pravi Uršičeva, ki se s tem svojim jubilejem še ne poslavlja od gledališča. Vsaj ne želi še slovesa. Količko bo seveda v Prešernovem gledališču še mogoče uprizorjati predstave z ljubiteljsko skupino, je seveda drugo vprašanje. Več v tej sezoni bo — kot za sedaj kaže, to edina predstava, saj ves ostali repertoar pripravlja gledališče s poklicnimi igralci.

»Sicer pa je bilo v vseh teh letih tudi kar nekaj priložnosti nastopanja skupaj s poklicnimi igralci. Vsaj jaz imam pri tem vedno občutek, da se amaterski igralci lahko neprestano uči, pridobiva na znanju. Še bolj se potruši, daš vse od sebe, ko imaš zraven tako konkurenco. Pa v resnici ne gre za nobeno

konkurenco.« je prepričana Uršičeva. Tokratna predstava zato ni prvo srečanje z Linhartom, pred več kot dvajsetimi leti je že igrala v Županovi Micki, seveda Sternfeldovko, kaj bi ji drugače bolj pristajalo. V vseh teh letih ji je ostalo v spominu kar nekaj vlog, ki jih je igrala raje kot druge, čeprav je navadno igralcu najljubša vloga, ki je trenutno igra. »Spominjam se nekaj vlog, na primer Lojzke v Cankarjevih Hlapcih, Grudnove v drami Za narodov blagor, pa Ukane, Marije v Samomorilcih, baronice v Matičku se ženi, v spominu ima vlogo v drami Stvar Jurija Trajbasa in še nekatere. Med njimi nekatere bolj zahtevne, druge spet manj. Vse pa gotovo zaigrane s tisto voljo in zagnanostjo ljubiteljskega igralca, ki zmore ob poklicnem delu še tlake in veselja mesecu trajajočih večernih vaj in predstav. «Imela sem srečo, da so v Iskri, Električna orodja vedno imeli razumevanje tudi za moje gledališko nastopanje. Upam, da bo tako tudi vnaprej, če bo še kaj priložnosti za igranje. Ko namreč stopiš na odrške deske, jih težko zapustiš. Sicer pa-enkrat pride tudi do tega, da se dokončno z odra preseliš v partner in uživaš v gledališču le še kot gledalec,« pravi Biba Uršič.

L. M.

Sploh je Linhartova Županova Micka doživelja kar nekaj sprememb. Predvsem pri besedilu, pri temer se je še posebno trudil lektor Ludvik Kaluža. Besedilo je zdaj očiščeno prehodnih arhivov, ki jih današnji gledalec je še težko razume. Režiser je nekaj pustil vse poglavitev oseb, ki tvorijo Linhartovo delo, in si brez Monkofa, Glažka in Sternfeldovke Županove Micke zanimali. Nekoliko okrajšav in posodobitev pa bo pred-

medije se torej nadaljuje v Georgu Dandenu ali Kaznovanemu soprogom. Zanimivost predstave pa je tudi v tem, da se tudi v Molierovi komediji predstavijo isti igralci.

Prelevitev iz ene v drugo vlogo ni najbrž posebno enostavna stvar, še posebej ne za amaterje, ki jih je za tokratno predstavo režiser Domanjko zbral kar s cele Gorenjske. So pa vsi izkušeni igralci, nekateri med njimi ima-

te velik talent za opazovanje in posnemanje je preko trdge dela na sploh.

Dušan Premrl razstavlja v paviljonu NOB

RISBA, PASTEL, OLJE, GRAFIKA

Tržič — Razstava v tržiški galeriji je poskus male retrospektive ob umetnikovem življenjskem jubileju.

V življenju nas vseh obstajajo prelomnice, ki razmejujejo bodisi naravno ali umetno naš življenjski krogotok. So zareze v bioškem, še bolj pa v ustvarjalno-razvojnem pogledu. Polovica idealne, za človeško življenje domala nedosegljive dobe, ki velja za števno enoto zgodovine, je obenem višek stopnje umske in ustvarjalne moči. Pripisujemo ji večji pomen kot si ga zaslubi. Bistvene je ustaviti manometer razvoja v trenutkih, ko se preverjava razvojni cikli v druge.

Tako je treba razumeti tudi Premrlovo predstavitev, tokrat samostojno v omenjenem razstavišču. Risba, pastel, olje in grafika so štiri sestavne celote četrto stoletja trajajoče Premrlovo slikarske poti. V nekem smislu se začenja z risbico treh cvetodi vejic, ki jo je ohranil v svoji zbirki še od trinajstih let, pa točno z risbami skulptur v samostanu Dečani. Nedvomno prirojeno talent za opazovanje in posnemanje je preko trdge dela na sploh.

Podrobno je opisal pedagoško-literarni projekt na temo SONCE, ki ga je literarni krožek letos predstavil tudi v posebni številki šolskega glasila. Pri projektu je sodelovalo 65 učencev tretjih razredov, ki so zbrali 250 literarnih besedil, geografskih skic in slik, poljudnoznanstvenih zapisov in lastnih literarnih izdelkov o soncu. Učenci so izbirali pesmi in zgodb o soncu iz domače in tuje književnosti, pozanimali so se, kako se reče soncu v različnih jezikih, kako so se imenovali bogovi sonca pri starih ljudstvih; zbirali so pregovore, izreke in ljudske modrosti o soncu in napravili tudi šolsko anketo na vprašanje »Ce bi bil a sonce...«. Gracerjevi tretješolški so poiskali ali si »izmisliš« tudi več kot 40 soznačnic za sonce, kot npr. živiljenjebudec, nebohodec, toplosev, sijajec, rumenjak... Na višji stopnji iščejo učenci razlage teh novonastalih besed, in včasih — zlasti zjutraj, ko so možgančki še spočiti — se kar mimogrede porodi posrečena prispevka, pesnica, uganka. In tako zvemo, da je sonce... lunin ljubimec, vladar neba, oče devetih otrok, bog brez rok in nog, ognjena bomba, oko vesolja...

Podrobno je opisal pedagoško-literarni projekt na temo SONCE, ki ga je literarni krožek letos predstavil tudi v posebni številki šolskega glasila. Pri projektu je sodelovalo 65 učencev tretjih razredov, ki so zbrali 250 literarnih besedil, geografskih skic in slik, poljudnoznanstvenih zapisov in lastnih literarnih izdelkov o soncu. Učenci so izbirali pesmi in zgodb o soncu iz domače in tuje književnosti, pozanimali so se, kako se reče soncu v različnih jezikih, kako so se imenovali bogovi sonca pri starih ljudstvih; zbirali so pregovore, izreke in ljudske modrosti o soncu in napravili tudi šolsko anketo na vprašanje »Ce bi bil a sonce...«. Gracerjevi tretješolški so poiskali ali si »izmisliš« tudi več kot 40 soznačnic za sonce, kot npr. živiljenjebudec, nebohodec, toplosev, sijajec, rumenjak... Na višji stopnji iščejo učenci razlage teh novonastalih besed, in včasih — zlasti zjutraj, ko so možgančki še spočiti — se kar mimogrede porodi posrečena prispevka, pesnica, uganka. In tako zvemo, da je sonce... lunin ljubimec, vladar neba, oče devetih otrok, bog brez rok in nog, ognjena bomba, oko vesolja...

Kakorkoli: omenjena razstava potrjuje avtorjevo visoko umetniško senzibilnost, dosledno vztrajanje na pozicijah klasične poduhovljene lepote in trdno zaupanje v svojo izpovedno

Kam se bo sedaj obrnilo avtorjevo vedoželjno oko?

Janez Šter

KRANJ — V Prešernovih hišah je odprta slikarska razstava *Mimi Kajzer*. V Mestni hiši je odprta prodajna razstava likovnih del Likovnega društva Kranj.

V Prešernovem gledališču bo v četrtek, 5. novembra, ob 19.30 uri premiera *Linhart — Molire Z. Micka in Georges Dandin ali Kaznovani soprog* — za mladinski abonma večerni in za izven. V petek, 6. novembra, pa Prešernovo gledališče gostuje s Shafferjevo Črno komedio v Litiji.

V pionirski knjižnici bo jutri, v sredo, ura pravljic.

V mladinskem kulturnem centru Carnium, Delavskem domu, vhod 8, spodaj, bo *danes*, v torek, ob 20. uri glasbeno tematski večer o angleškem glasbeniku *Mikeu Oldfieldu*. Jutri, v sredo, ob 15. je odprtia posvetovalnica za mlade. V četrtek, 5. novembra ob 20. uri, je na sprednjem delu *diapozitivih — ZDA (prvi del)*.

ŠKOFJA LOKA — V galeriji Loškega gradu je odprta slikarska razstava *Staneta Žerka*. Stalne zbirke Loškega muzeja so odprte vsak dan razen ponedeljka od 9. do 17. ure.

V knjižnici *Ivana Tavčarja* bo danes, v torek, ob 17. uri vodila ura pravljic Tinka Štukl. Jutri, v sredo, ob 18. uri pa Andrej Strmecki govoril ob diapozitivih o *Portugalski*.

LJUBLJANA — V galeriji Zveze društv slovenskih likovnih umetnikov na Komenskem 8 je odprta razstava akad. slikarja *Milivoja Unkoviča* iz Sarajeva.

KRANJ — V okviru *lutkovnih četrtkov* Gledališče čez cesto prireja v četrtek, 5. novembra, ob 17. uri v Delavskem domu gostovanje Lutkovnega gledališča Papilu iz Kopra — z lepimi papirnatimi lutkami bodo predstavili *Najdihojo*.

KRANJ — V galeriji Mestne hiše bodo jutri, v sredo, ob 18. uri odprli VII. jugoslovansko razstavo fotografij *Pokrajina 87*.

MARIJA IN EKA VOGELNIK

Tržič — V petek, 6. novembra, ob 17. uri bodo v Paviljonu NOB odprli razstavo knjižnih ilustracij umetnice Marije Vogelnik ter razstavo lutk in mask umetnice Eke Vogelnik. Ob otvoritvi bo nastopila baletna skupina Akt Ane Vovk — Pezdir iz Celja s predstavo *Tehtanje duš* (po ljudski legendi o boju med dobrim in zlim). Razstava bo odprta vsak november vsak dan razen ponedeljka med 16. in 18. uro.

NAJ PESEM POVE

Mežica — Zveza kulturnih organizacij Slovenije in repubški svet Zveze sindikatov Slovenije pripravlja skupaj s koroškimi družbenopolitičnimi organizacijami v soboto, 7. in v nedeljo, 8. novembra deveto srečanje v Sloveniji živečih pesnikov in pisateljev drugih narodov in narodnosti. Srečanje je letos posvečeno 200-letnici Vuka Stefanoviča Karadžića v mesecu knjige. Na predviditvi se bodo predstavili s svojimi deli nekatere ustvarjalci, zanimiva pa bo prav gotovo tudi okrogla miza na temo o problemih literarnega ustvarjanja. Ob tej priložnosti je izšla tudi brošura *Naj pesem pove*, v kateri so objavljene pesmi in proza 29 avtorjev, ki žive v Sloveniji in ustvarjajo v svojem jeziku.

Josif Brodski

(letošnji Nobelov nagrajenec)

Pesem o Špancu Miguelu Cervetu, ki so ga sežgali kalvinisti

Resnični dogodki postajajo včasih prispevke.

Zate je bilo vse to najbrž odveč.

Zdaj najbrž preskušaš ravnodušnost.

Spolh pa ne preskušaš ravnodušnosti,

ker je po njem ostala samo pest pepela,

pomešanega s svetom, s prašno cesto,

pomešanega z vetrom,

z velikimi nebesi,

kjer ni našel Boga.

Zakaj oči ni vzdigoval proti nebu.

Zemlja. Ta mu je bila bliže.

In prenočeval je v Saragozi Človekove Pravice in človekovi kruni obtok v Parizu.

Da. Nikoli ni uzl

Boga

ne v sebi

ker ni nikoli odtrgal pogleda

od Človeka in Poti.

Ker se je vse življenje skrival

pred vohljaci.

Sin stoletja se je umikal svojemu

stoletju

zavit v plašč vohunov,

lakote in snega.

Človek,

ki je preučil potrebe

in možnosti

Človeka.

Človek,

ki je preučil Človeka

za Človeka.

Pa ni vzdignil pogleda

proti nebu.

Kjer je tiso

Mojstri šivanke in krojenja — kako nastaja značilna japonska vezenina, je zanimalo tudi naše poznavalce narodnega veza.

Od lutk, ki so v bogato izvezenih in okrašenih oblačilih predstavljale japonske gejše in druge ženske like, je bilo kar težko odtrgati oči.

Ob japonski razstavi v Ljubljani

Pogled v malo znano kulturo

Ljubljanci so imeli minuli teden izjemno srečo. Od blizu in na lastne oči, celo malce so lahko potipali izdelke, ki so jih kar tam v prostorih ljubljanskega Smelta izdelovali japonski umetniki. Mojstri šivanja tradicionalnih japonskih oblačil, izdelovalci lutk, mojstri origami, posebne tehnike upogibanja papirja, slikarji na tkanino, papir... Slovenskemu občinstvu so pomagali spoznavati japonsko tradicionalno kulturo ljubitelji oziroma amaterji, ki se na Japanskem pod vodstvom profesionalnih voditeljev spoznavajo in izpolnjujejo v značilnih japonskih izdekih. Na ljubljansko prireditvijo, ki jo je organiziral Kompas v sodelovanju z Nippo Tourist in NHK Kulturnim centrom iz Tokia, je v teh prišlo kar 240 japonskih predstavnikov. Razstava je imela velik odmev, saj je v kratkem času obiskalo kar nekaj tisoč ljudi.

Dolbenje lesa — izpod spretnih prstov so nastajale lese — ne igrače.

Potrežljivost, znanje, spremnost, nezmotljiv čut za lepo — vse to bi lahko rekli o japonskih lutkah.

Tudi najmlajši iz vrtcev so strmeli nad pisanostjo, barvitostjo in bogastvom domišljije razstavljenih izdelkov.

Besedilo: L. M.
Foto: Gorazd Šinik

Miha Mohor

Vsakemu učitelju se lahko dokaže, da ni opravil vsega dela

Miha Mohor, slavist, osemnajsto leto učitelj v osnovni šoli Cvetka Golarja v Škofji Loki, dolgoletni mentor novinarskega krožka in pogosto nagrajenega šolskega glasila, novator leta 1986 v loški občini, skratka učitelj, ki se ne zaustavlja na črkah učnega načrta, ampak kot stalno iščoč duh rine vedno naprej, postavlja vedno nove, zahtevnejše cilje, s tem pa se uspešno bojuje proti boleznim, ki se po dolgih letih rade naselijo v učiteljih; ne le proti sklerozni in okvaram glasilk, ampak predvsem proti otopelosti, malodušju, ozkosti. Zaradi vsega tega se nam je zdel primeren sogovornik na temo učitelj in družba.

● Spomnila vas bom lastnih besed, ko ste lani dejali, da se družba preveč vtika v učiteljsko stroko. Kaj ste s tem mislili?

»Odgovoriti bom skušal s prispolbo. Hudobni kralj iz pravljice je zahteval od podložnika, da čeč noč postavi na hribu grad, zjutraj pa mu postreže z novim vinom iz vinograda. Podobno se oblast obnaša do učitelja, ko od njega zahteva več kot zmore. Ko sem še sam hodil v osnovno šolo, smo imeli na teden eno uro več slovenskega jezika. Potem so uro vzeli, obseg učnega načrta pa se ni skrčil. Nekoli nismo imeli raziskav o tem, kaj bomo vzelici iz učnega načrta, ampak smo posvetne o novostih, ki so jih brez vsakršne predhodne analize, kaj v učni načrt in kaj ven, tlačili noter. To se potem pozna tudi pri otrocih, ki vedno manj znajo. Pri reformah so premalo upoštevana mnenja, izkušnje, znanost, prevečkrat psevdonožnost, nekaj v imenu znanosti.«

● Kaj pa tako imenovana učiteljeva ustvarjalnost, svoboda, da iz učnega načrta izlušči seme od plev?

»Temu res rečemo vztrajnost, vendar je precej omejena. Danes se lahko prav vsakemu učitelju dokaže, da ne opravlja svojega dela. To je zelo lahko, ker ima preveč dela, ki ni normirano. Nekdo, najbrž inštitut, bi moral izdelati vsaj okvirne normative. Tako pa se vse breme stresne na učitelja in učence.«

● Torej je odgovornost tista, ki tako zelo pritiska na učitelja?

»Učitelj živi pod stalnim pritiskom, da mora nekaj narediti, pa ne more. To ga spravlja v obup, toliko bolj, ker mora prevzemati tudi delo nekoga drugega. Vsak, od šolske oblasti do staršev, pa mu lahko očita: tega in tega nisi opravil. Njegovo delo je zelo neoprijemljivo tudi za poštenega kritika.«

● Ali to pomeni, naj bi bil učitelj izvzet iz vsakršne kritike?

»Nikakor. Ne strinjam pa se, da mi bo nekdo zgolj od zunaj dirigiral, kaj naj od otrok zahtevam, mi predpisoval, kaj so otroci sposobni in česa ne. Vsak razred, vsak otrok je svet zase. Jasno, da vsi v istem trenutku ne morejo enako dojeti, na primer, Jenkove poezije. In ker je ne, rečemo, zanič ura. Ni samo učitelj krv za »zanič uro«. On je samo eden od tridesetih elementov.«

● Otroci imajo pravico, da včasih tudi v svojo škodo izterjajo individualnost. Niso kosi lesa, iz katereh učitelj teče. Ostrške, ampak imajo svoje dobre in slabe plati, tako kot učitelj. Prav neverjetno je, kako učitelja družba po eni strani podcenjuje, po drugi pa mu hoče prispeti svetniški sij, zahteva popolnega človeka.

● Ali niste tudi učitelji sami

malokrivi, da vas, kot sami pravite, vsake lahko kritizira, vdira v vašo stroko?

»Javna kritika mora biti, vendar poznavalska. Dogaja pa se, da se kakovost dela meša z delovnimi opravili, podobno kot v smetnjaku, in to brez prave odgovornosti. Najprej bi se morali dogovoriti o obsegu dela, potem o kakovosti. Ko poslušam ljudi, ki govore o šolstvu, pa niso iz šol, jih ne shlišim, da bi govorili o mojih problemih. V isti stvari vidijo nekaj drugega kot učitelj. Nerazumljivo mi je tudi, zakaj se ravno pri nas stalno odpira vprašanje, ali ima učitelj sploh dovolj dela, ali nima preveč počitnic. Na to sem preprosto alegričen. Nikoli se strokovno ne razpravlja o tem, da je treba napolniti »akumulatorje«, da sta učiteljica, ki na plazi bere otroško knjizico, ali učitelj, ki zavije v študijsko knjiznico, na delu.«

● Ste nagrajeni tudi po kakovosti?

»Ne. Čeprav naj bi kot samoupravljalec predlagal način, kako nagrajevati kakovost dela, nisem toliko pameten. V šoli so pač nekateri rezultati oprijemljivi, na daleč vidni, drugi ne. Šolsko glasilo, na primer, se vidi, uspešna ura pouka pa že manj.«

● Kaj potem takem spodbuja učitelji za dobro delo?

»Morda sentimentalno zveni, ampak to je občutek, ko sam ves, da ti je nekaj uspelo. Uspeh pa je precej relativen. Ena ura ti lahko izjemno uspe, druga, ki jo začneš z enakim žarom ali se morda še bolj potrdiš, pa propade. Če sredi Jenkove petvrtične pesmi nekomu pada puščica na tla, propade celo ura.«

● Vem, da učitelji nenavadno reagirajo na vsako besedo javnosti, ki ni zavita v celofan. Zajak takšna občutljivost, ogroženost?

»Najbrž zato, ker se z nami manipulira. Pogosto smo grešni kozli, dežurni krivci za vse slabe rešitve, tudi tiste, na katere smo sami opozarjali, pa so nam bile potem na nedemokratičen način vsljene. Šola je zelo pripravna

tudi za manipuliranje z ljudmi, saj se na tak ali drugačen način dotika vseh.«

● Ali ni delni vzrok pretirani občutljivosti tudi staleml nadrejeni položaj učitelja nad učenci?

»To je čudna stvar. V šoli si oblast, zunaj nje stalno podrejen. Demokracija je v šolstvu dobiti bolj omejena kot druge. Kdaj je slavist lahko odločal proti temu, da ima učenec v srednji šoli samo dve uri pouka slovenskega jezika na teden. Tuji v osnovni šoli so štiri ure pri časovno tako potrošenem predmetu malo. Tu se začne učiteljeva ogroženost: nimam prav nobene pravice odločati, od mene pa se veliko pričakuje. Razen tega je to javni poklic, v katerega lahko vsakdo strelja: učenci, starši, kolegi, novinarji, vsi. V vsaki službi ljudje delajo slabo in dobro. Redkeje pa so tako na ogled kot v šolstvu.«

● Koliko vpliva na ranljivost feminizacija učiteljskega stanu?

»Pred sto leti je Stritar zapisal, da si ne more predstavljati ženske profesorja, danes pa se dogaja obratno. Seveda ni normalno, da se poklic tako feminizira, vendar pri kolegah opazam zelo veliko naporov, dobrega, poštenega dela. Mislim, da ni problem v spolu, ampak v tem, ker so se vsa pričakovanja družbe stresla na šolo. Otroke so vzeljali družini, ustanovili celodnevne šole, v najmanj primernih okoljih, ki so postale hibridi, prenatrpani učne načrte. Normalno, da je kakovost dela padla. Učitelj je zrevoltiran, užalen, ker ima občutek krvide, potuti se ogroženega tudi zato, ker se od njega za manj denarja

zahteva več muzike.«

● Ali nismo svoj čas naredili veliko napako, ko smo v učiteljski študiji podili tudi manj uspešno odšolce?

»To je problem izpred desetletja, iz obdobja ustanavljanja celodnevne šole. Takrat se je bilo treba zagovarjati, zakaj iz tega in tega osmega razreda ni bilo nihče za učitelja. Ti učitelji so zdaj posredno po naši krividi, tudi brez služb, ker se je celodnevna šola izjavila. Sicer pa je res dober, idealen učitelj redki, glede na številčnost šol in razširjenost učiteljskih vrst raztres po šolah in tudi zato mora manj opaziti.«

● Kako vi vide rešitev za šolo učitelja, nenačadnje za celo družbo, ki rabi vse bolj izbrančene ljudi, vse več znanja?

»Sprememb v šoli bi morale postati bolj evolucije kot stalne revolucije, torej spontane, ne umetno sprožene prekucije. Tu di delo v šolah bi morali začeti bolj profesionalno: novosti res strokovno pretehati in če nekaj novega dodamo, moramo nekaj starega vzeti, približno tako kot se uravnoveži tehnika, ne pa se puščati izključno učitelju, da se znajde, kakor ve in žna. Več poudarka bi moral dati izobraževanje v samoizobraževanju učiteljev. In kadar se govorja o problemih učitelja, o kakovosti in obsegu njegovega dela, o intenzivnih dejavnosti, vrednotenju, naj se pusti govoriti tudi njegovi. Učitelj je najčetejša proizvodnja, ne pa poraba, kot so ga delo zmerjali. Prav ta predsedstvo, ki se še skriva v ozadju, povzroča podcenjujoč odnos do učiteljev, njihove stroke. To, da je znanje danes kar naenkrat pravilo, je zelo pomembna razvojna sila, kaže, da prej ni bilo mogoče, da v družbi ni imelo pravega mesta, s tem pa tega mesta prej sredno niso imeli tudi učitelji.«

H. Jelovšek
Foto: G. Šinik

PETROL

SOZD PETROL

DO GOSTINSTVO LJUBLJANA, n.sol. TOZD GOSTINSKI OBRATI LJUBLJANA, n.sub.o. Titova 66 Komisija za delovna razmerja obvešča, da bo HOTEL ŠPIK v Gozd Martuljku ponovno odprl vrata svojim gostom, zato vabi k sodelovanju nove dinamične in kreativne sodelavce z ustrezno izobrazbo s področja:

— STREŽE
— KUHE
— NABAWE
— VZDRŽEVANJA ZGRADBE
— ADMINISTRATIVNO-RAČUNOVDSKIH DEL
— VODENJA ODDELKOV IN POSLOVNE ENOTE

Nudimo zanimivo delo, možnost dodatnega izobraževanja ter pomoč pri reševanju stanovanjskega vprašanja. Oglasite se osebno ali po telefonu: 061/312-755, int. 226. Pisne prijave z navedbo strokovnosti, področja, na katerem želite delati ter delovnih izkušenj pošljite v 8 dneh na naslov: SOZD PETROL, DO Gostinstvo Ljubljana, Titova 66, za komisijo za delovna razmerja. O izbirom bomo kandidate obvestili v 30 dneh po zaključenem zbiranju prijav.

Nenavaden poklic — svečarstvo

Knepovi so že pravi mojstri

Loka pri Tržiču, 30. oktobra — Na prigovaranje znanke se je Jana Knep z Loke pri Tržiču lotila nenavadne obrti — svečarstvo. Edina obrtnica te vrste na Gorenjskem je. Letos so v njeni delavnici izdelali nad 300.000 sveč.

Clovek se začudi podatku, da se v Ljubljani in okolici pred 1. novembrom, dneviom mrtvih, pojavi tudi do 80 izdelovalcev sveč, honorarnih, ki znajo dobro izkoristiti svečarsko nakupovalno mrzlico pred 1. novembrom. Ko je praznik mimo, jih spet ni, do naslednjega dneva, ko se spomnimo mrtvih.

Jana Knep z Loke pri Tržiču je izbrala svečarstvo za stanov obrt. Mož Andrej se je vpeljal v kovinsko galerterijo, Jana pa v svečarstvo.

»Leta 1985 sem začela,« pripoveduje Knepova. »Znanka je izdelovala lončke za sveče in nama predla-

gal, da se lotiva izdelovanja sveč. Zagrabila sva. Oglasila sva se na Dunaju pri enem

od svečarjev. Zvedela sva najosnovnejše napotke, prijem pa sva kupila tudi precej primitiven stroj za izdelovanje sveč, ki pa nama še sedaj dobro služi.«

Kako pravzaprav sveča nastane.

»Plastične ali pločevinaste lončke s pokrovim lupim. Cene je potrebno, da bi jih sami izdelovali. Kupim tudi parafin v 30 kilogramskih ploščah, ga talim, utekočinim, pripravim podlage s stenjem in potem vlivam: ročno ali strojno. V dneh ko je veliko dela, polnim na oba načina, sicer pa strojno. Parafin terja kar veliko časa, tudi do 10 ur, da se strdi. Pogoji za delo se bodo zboljšali, saj smo zgradili novo delavnico.«

Kako gre prodaja.

»Letos bomo izdelali nad 300.000 sveč. Od prvega avgusta dalje delamo skoraj nepreklenjeno: vsak dan do 18 ur, vse sobote, vse nedelje. Imamo še eno delavko, ki pomaga. Naše sveče je mogoče dobiti po vsej Sloveniji, poslujemo pa večinoma prek Kmetijske zadruge Mercator Dobropolje. Dobro gre tudi prodaja doma, za kar imamo doverjenje. Nakup na domu je seveda precej cenejši.«

Na izdelkih še nimate svoje znamke. »Za zdaj še ne. Prihodnje leto pa bo najverjetneje na naših izdelkih še etiketa Knep Tržič ali kaj podobno. Za besedilo se še nismo odločili.«

J. Košnjević

Varna smučina

Visoke cene niso zredčile smučarskih vrst

Bled, 30. oktobra — V Sloveniji zadnja leta smuča prek 250 tisoč ljudi, razvoj smučarskih središč pa komajda dohaja tolikšno povpraševanje. Ob množičnem obisku smučišč — gorenjska je lansko sezono obiskalo milijon 850 tisoč smučarjev — pa je tudi vedno več nesreč. Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani je prav zato sklical posvet sodnikov, tožilcev, odvetnikov, delavcev organov za notranje zadeve, upravljalcev smučišč in smučarskih delavcev, da se o problematični temeljito pogovorijo. Med drugim so se dogovorili, da bo letošnja smučarska sezona (87/88) začetek leta varnosti na slovenskih smučiščih.

Kdaj bomo dočakali, da na smučiščih ne bo več nepreglednih kolon, kdaj bo smuka prijetnejša, dlje trajajoča kot pa utrudljivo čakanje na vlačnico, kdaj se nam ne bo batiti nezgodne, pa tega, da bi nam medtem ko gremo na čaj, ukradli smuči. Kdaj bomo v vseh teh pogledih dosegli tuja smučišča, kamor že leta in leta bežijo naši smučarji, ker jim domača pa ne ustrezajo? Vse kaže, da še dolgo ne. Urejenost smučišč, izgradnja hotelov, obnova židnic, širitev parkirnih površin, turistična ponudba, vse to prepočasni sledi vse bolj množičnemu obisku smučišč, ki ga niso okrnile niti vrtoglavne cene smučarskih vozovin. Davek temu pa kajpak plača varnost, ki je po ugotovitvah razpravljalcev na blejskem posvetu, vse slabša.

Petero mrtvih kliče po neprevidnosti

Pet smučarjev, ki so se lani smrtno ponesrečili na slovenskih smučiščih, in stotine ranjenih, so vendarle spodbudile odgovorne, da razmislijo o varnejšem smučanju. Zgledno steptane smučarske proge, brezhibna signalizacija, ustreza smučarska oprema, dobre židnice so seveda prvi pogoj za varno smučanje, a kljub temu prihaja do nesreč. Krvavec je

denimo prvi po številu nezgod na smučišču, pa vemo, da je kar dvakratni dobitnik »zlate snežinke« kot zgledno urejeno smučišče, kjer so dobro poskrbeli tudi za nadzor rediteljev in miličnikov. Krvavec je pač najbolje obiskano smučišče, tja vodijo na športne dneve otrok, prihaja tudi veliko začetnikov, ki si drzejo celo na najzahtevnejše proge. Precegnevanje smučarskih sposobnosti pa, pravijo, izvode polovico vseh nesreč. Trije mrtvi, 300 lažje in 160 hudo ranjenih med lanskim smučanjem na gorenjskih smučinah, bi bili lahko zadostno opozorilo.

Smučarska kultura še v povoju

Prav bi bilo, ko bi se tudi smučarji zavedali odgovornosti za svoje in življena drugih, tako kot je to v prometu. Prav bi bilo tudi, ko bi se držali nekakšnega moralnega kodeksa, denimo, pohodniki v gorah, ne pa da ravnajo, kot se jim zljudi. Mnogi iščejo avanture zunaj urejenih smučišč, prirejajo neodgovorna tekmovanja, mnogi ne spoštujejo predpisov, in nesreča je tu. Tudi starši, ki pripeljejo otroke na smučanje, se še ne zavedajo dovolj, kako pomembna je njihova budnost, saj se na

smučišču ponesreči veliko otrok, večinoma pa so žrte ravnanja drugih smučarjev. Redarji in miličniki na smučišču sicer kar uspešno brzajo preveliko radoživost, a množično navala na smučišču le niso docela kos.

Tudi upravljalci smučišč niso brez greha

Zičnične naprave na večini gorenjskih smučišč (izvzemši odlično opremljeno Kranjsko goro) so iztrošene, vendar jih za silo obnavljajo, tako da imajo vsa smučišča obratovalna dovoljenja. Tudi opremljenost in urejenost smučišč je kar sočidna. Očitki pa gredo na rovaš signalizacije, ki je na mnogih smučiščih nepopolna. Kljub jasnim predpisom na smučiščih med obratovanjem večkrat vozijo teptalci, kar prav tako lahko izvose nesrečo. Žal ob tem ugotavljajo, da tudi odgovorni ljudje na smučiščih slabo poznavajo predpise, zlasti to velja za reditelje. Večinoma imajo le-ti premalo znanja, pa tudi ugleda ne, zato jih smučarji ne upoštevajo. Sicer je tu še milica, ki je lani prebila na smučišču 8.564 ur, vendar le ob večji gneči, ne pa vsak dan.

O redu na smučišču govorji deset let star Zakon o varnosti na javnih smučiščih. Udeleženci blejskega posvetovanja so imeli nanj veliko pripombe, zlasti da je že zastarel in zato neživljenski.

Širok je splet okoliščin, ki pogojujejo varno smuko. Glede na to, da bo leto 1988 leto varnosti na slovenskih smučiščih, upamo, da jih bodo odgovorni uspešneje obvladali kot lani in druga leta.

Lani se je na slovenskih smučiščih smrtno ponesrečilo pet ljudi, trije na gorenjskih. Ranjenih je bilo 737, od tega 236 hudo. Le na Krvavcu, najbolje obiskanem gorenjskem smučišču, se je pri smučanju hudo ranilo 47 ljudi, laže pa 95. Ena smučarka je izgubila življenje. Med ranjenimi je tudi precej otrok, kar 28 tistih, ki se nimajo 14 let.

Za tri smučarje se je lanska sezona na Gorenjskem končala tragično. Vanja Štarcar se je smrtno ponesrečila na Krvavcu, ko je smučala zunaj urejenega smučišča in ji je združnilo na meliču. Maja Burja je med smuko na Zatrniku trčila v smreko. Grega Koren pa je na Kobli padel s teptalcem, ki je skupino mladih smučarjev peljal na vrh smučišča.

Da je smučarska kultura še v povoju, govorijo tudi prekrški, ki jih na smučišču store objestni ali nevedeni smučarji. Z vseh slovenskih smučišč je šlo lani prek 260 predlogov za postopek zoper kršilce reda na smučiščih, z gorenjskimi pa 137. Tudi kazniva dejanja niso redkost, čeprav je tativ smuči in opreme znatno manj kot prejšnja leta.

Razna tekmovanja še dodatno obremenijo že tako prepolna smučišča. Lani je bilo na Gorenjskem kar 277 raznih tekm, od mednarodnih prireditve do sindikalnih prvenstev. Slednjih je bilo kar 137. Prireditelji bi morali objavljati, kdaj se te tekme odvijajo, da bi ljudje to vedeli in ne bi prihajali na prenapočinjeno smučišče.

D. Z. Žlebir

Uspešna vzgoja požarne varnosti

Znam gasiti!

Kranj, 29. oktobra — Vzgoja požarne varnosti si je prebila pot tudi v obvezen šolski program, saj imajo osmošolci zdaj namesto obrambne protipožarno vzgojo. Vendar je težišče tovrstnega prosvetljevanja še vedno v krožkih in v društvi Mladi gasilec, ki delajo kot inter-

resne dejavnosti.

Na Gorenjskem ta dejavnost med mladimi ni tako razvita, kot, denimo, na Štajerskem pravi Zdenka Frelih, ki pri Občinski gasilske zvezi v

Kranju vodi komisijo za delo s pionirji in mladino. »A kot kaže se pri nas šole bojijo dodatnih interesnih dejavnosti. Protipožarna vzgoja pa je sila koristna. Že najmlajše (otroke od 1. do 4. razreda) učimo osnov gorenja, seznanjamо jih z najpreprostejšo gasilsko opremo, pa so požarnimi nevarnostmi doma, v šoli, v kurilnici, na kmetiji... Po časopisih spremjamamo požare, ki jih zanetijo otroci. V šoli pregledujemo osnovno gasilsko opremo, učimo jih delati z vetrovko in gasilskimi aparati na prahu. Tekmujejo tudi v teoretičnih znanjih (pravkar je za nami občinski kviz). Skratka, otroci skozi igro in manj zahtevno vzgojo

spoznavajo gasilstvo.«

Med najbolj dejavnimi mladimi gasilci v občini Kranj so otroci iz Žabnice in Kokrice, slednji so te dni priredili pravi občni zbor. Tudi njih smo vprašali, kaj jim pomeni gasilstvo.

Urška Kolar s Kokrice:
»Doma sem v gasilskem domu, očka je gasilec in mentor našega krožka, zato je normalno, da sem tudi jaz gasilka. Znam že ravnat z gasilnim aparatom in vetrovko. Nedavno sem tekmovala v Sežani.«

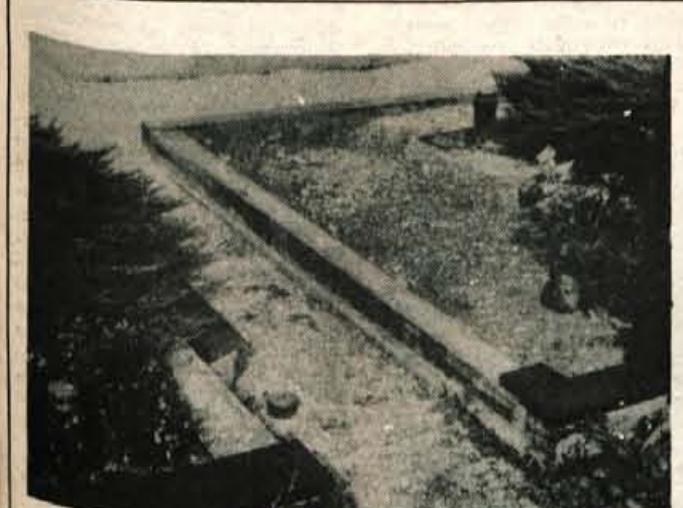
Primož Ložar s Kokričem:
»Od 1. razreda sem že gasi-

lec. Tekmoval sem že na kvizu, na prvenstvu v Sežani pa z risbo na temo gasilstva. Tudi sestra dvojčka je v društvu, navdušil pa sem jo jaz.«

Primož Šifren iz Žabnice:
»Tretješolec sem, gasilec že od prvega razreda. Pred našo hišo je gasilski bazen in nekoč sem opazoval gasilsko vajo. Tako sem se ogrel za gasilstvo. Pred kratkim smo imeli v šoli gasilski dan. Tam sem pokazal, kako je treba gasiti nafto, če se vžge. Tudi na kvizu sem tekmoval.«

Spela Frelih s Žabnice:
»Moja starša sta gasilca, pa sem še jaz. Večkrat sem že tekmovala, nazadnje na kvizu. Vendar se mi zdi bolj zanimivo gasiti.«

D. Z. Žlebir

Bitnje, 1. novembra — Ko so pred prazniki urejali grobove na bitnem pokopališču, so Kraljevi, Kalanovi, Komerdajevi, Rozmanovi in Šušnikovi na svojih uglednih razdejanjih. Neznanci so ponoči izkopali granitne robnike in jih z avtom odpeljal. Groba ležita tik ob pokopališkem zidu, zato je bilo stolnico, ki mu ni prav nič do pietete umrlih, delo nekoliko lažje. Neznanca še vedno iščejo. — Foto: F. Perdan

Ko vozniki zaman iščejo zimske gume...

Izvoz in varnost

Čeprav se komu zdi, da izvoz in prometna varnost nima nič skupnega, je resnica vsaj v primeru tovarne Sava in množice voznikov, ki zaman iščejo v trgovinah »zimske obutev« za svoja vozila, vendarle nekoliko drugačna: kranjski proizvajalec avtomobilskih (zimskih) gum si kajpak prizadeva, da bi čimveč prodal na tuji trg za dragocene devize, še pa oskrba domačega trga. Izjave, ki smo jih v petek »posneli« v nekaterih prodajalnah, to samo potrjujejo. Franc Perčič, poslovodja prodajne gum Sava Commerce na Koroški cesti v Kranju: »Zimske gume smo začeli prodajati konec septembra. Na teden jih dobimo povprečno dvesto, vendar jih že v enem ali dveh dneh prodamo. Najtežje je dobiti gume za stoenko in golfa, za juga trenutno so, za fička pa jih tudi ni. Vsak dan nas kličeta tudi od drugod, celo iz Zagreba in Beograda, vendar jim ne moremo ustrežiti... V Petrolu na Laborah so povedali: »Ponudba zimskih gum je skromna. Nekaj jih imamo le za večja vozila — opel, BMW..., za juga, fička, katrino in stoenko pa jih ni. Podobno smo zvedeli tudi v drugih trgovinah na Gorenjskem, nekoliko bolj razveseljiv odgovor smo slišali le pri zasebniku Jožetu Boltezu na Primskovem v Kranju. »Zimske gume imamo za vse avtomobile, ki jih najpogosteje srečujemo na naših cestah, razen za fička.«

Če v trgovinah za zdaj že lahko mirijo kupce, ki zamenjajo za nekatere vrste zimskih gum, ne vedo, kaj jim bodo odgovarjali, ko bo zapadel prvi sneg. Zgora se nam že smeji; ko pa ga bo narava nasula tudi po cestah in bodo nekatere preslabo obutva vozila občitela v klančih, zdrknila s ceste, povzročila prometno nezgodo ali kaj podobnega, bomo spet lahko prebivali razna poročila (z ugotovitvami), kako neodgovorni in malomarni so vozniki. Krivo bomo (neodgovorno) naprili le udeležence v prometu, morebiti še Savi in drugim proizvajalcem zimskih gum; drugi, ki so prav tako odgovorni za oskrbo z gumi, pa si bodo tako kot še zmeraj doslej oprali roke. Mar ne?

C. Zaplotnik

S SODIŠČA

Napadel miličnika

Kranj, 30. oktobra — Temeljno sodišče v Kranju je obsodilo 33-letnega Boža Dukanovića, ki je začasno živel na Golniku, na dve leti zapora, ker je miličniku iz oddelka milice Predvor preprečil intervencijo, mu najprej grozil in ga nato še napadel. Sodba še ni pravnomočna.

Dukanović je 10. julija letos prišel okrog treh zjutraj vinjen in stanovanje svoje prijateljice na Golniku, spal približno tri ure in se nato s kolesom odpeljal v Goriče, kjer je grozil kranjanu (in njegovem ženama), ker naj bi mu le-ta slabo popravil avtomobil. Čez kratek čas, potem ko je že legal nazaj v posteljo, se je pri njem oglasil miličnik iz oddelka milice Preddvor in zahteval pojasnilo zaradi kršitve javnega reda in miru. Dukanović je tedaj vzrojil — miličnik je grozil, pri čemer ni izbral besed, nato pa ga je še fizično napadel. Obtoženec se je na sodišču zagovarjal, da sicer dopušča možnost, da je kranjan iz Gorič v ospoval, ne more pa se strinjati z izjavo, da bi mu grozil. Ko se je v stanovanju njegove prijateljice pojavit miličnik, je planil iz postelje in tako močno udaril po stikalnu, s

katerim je nameraval pričigati luč na hodniku, da se je le-to razbilo; miličnik pa naj bi ga tedaj udaril s pestjo v obraz. Sodnišče takšnemu zagovoru ni verjelo, pač pa je upoštevalo izjavo miličnika in tudi druge dokaze, ki so nazorno potrdile, kdo je koga napadel.

Sodnišče je pri kaznovanju Dukanovića upoštevalo, da je bil doslej za našilniško vedenje in žaljenje ljudi že večkrat kaznovan, nazadnje letos aprila, ko je postal pravnomočna sodba, s katero mu je bila zagrožena kaznen leta in štiri meseca zapora, če bo prej kot v štirih letih storil novo kaznivo dejanje. Sodnišče je pogojno obsodbo preklicalo, Dukanoviću izreklo kazzen dve leti zapora in obvezno zdravljene alkoholizma. Po naravi je namreč tak, da pod vplivom alkohola reagira precej agresivno.

NESREČE

Traktorist izsilil prednost

Kranj, 30. oktobra — Na cesti Jake Platiše v Kranju se je zgodila prometna nesreča, v kateri je bilo hudo ranjena voznica osebnega avtomobila Karmen Z. iz Kranja. Pripeljala je po ulici iz brniške smeri, ko ji je pot zaprl traktorist Marjan Kokalj, star 28 let, z Žerjavke, ki je zaviral levo. Čeprav je zaviral levo, voznica trčila v zadnje kolo traktorskega enoosnega prikllopnika.

Nenadoma čez cesto

Zirovica, 31. oktobra — Mati je z otrokom, 6-letnim Edinom D. hodila ob cesti skozi Žirovico. Nenadoma pa je fantek na drugi strani ceste ugledal očeta in planil k njemu. Po cesti je tedaj pripeljal 24-letni voznik osebnega avtomobila Leon Ahačič. Kljub zaviranju je otroka zbil, da je obgežal na cesti hudo ranjen.

Med vzvratno vožnjo podrl pešakinjo

Zasip, 31. oktobra — 28-letni Janez Režek je tega dne svoj avto parkiral ob pokopališču. Ker ga ni mogel obrniti, je peljal vzvratno. Pri tem je spre

gledal pešakinjo, 63-letno Jerošo Šranc, ki jo je zadel, da je laže ranjena padla na cesto. Voznik jo je takoj odpeljal v blejski zdravstveni dom, od koder so jo poslali v jeseniško bolnišnico.

Tujec izsilil prednost

Brnik, 30. oktobra — V ljubljanskem Kliničnem centru zdravijo 33-letno Nado Preša, 38-letnega Franca Preša in 28-letnega Viktorja Koritnika, vse iz Cerkev, ki so se poneverili blizu Brnika. Vožnica fička, Nada Preša, je peljala po regionalni cesti mimo brniškega letališča, ko je z odcepom avtoceste nenadoma pripeljal avto italijanske registracije z voznikom Francescom Evangelistom in ji izsilil prednost

SK Bled

Vse moči za vzgojo mladih

Bled, 30. oktobra — Ni več daleč do začetka nove smučarske sezone. Tako je tudi v alpski sekcijski smučarskega kluba Bled. Leta združuje tudi smučarske skakalce in smučarske tekače. Predsednik alpske sekcijske je Ciril Kraigher, zaposlen v LIP Bled.

Smučarski športi, alpski smučarji, smučarski tekači in smučarski skakalci imajo na Bledu že tradicijo. Že pred drugo svetovno vojno so bili v ospredju smučarski skakalci. In tudi po drugi svetovni vojni niso odnehalni. Nadaljevali so z bogato paletto spretnih, ki so ponesli ime Bleda in Jugoslavije v svet. Pred dobrimi petnajstimi leti so v ospredje prišli tekmovalci in tekmovalke v alpskih disciplinah. Novi rod se je koval. S trdim delom so nadaljevali in vsako sezono se pojavljajo vse bolj in bolj v ospredju. O načrtih in vzgoji domačih smučarjev in smučark je govoril predsednik alpske sekcijske Ciril Kraigher.

»Le tri tedne po zaključku sezone imajo naši smučarji in smučarske počitek. Maja se delo nadaljuje za prihodnjo sezono in uspehe, ki jih naši tekmovalci in tekmovalke dosegajo. Naš načrt za to sezono je tak, da vzgojimo čimveč smučarjev in smučark. Prav zato je delo s cicibanom izredno pomembno. Vsi se zavedamo, da je načrtno delo do cicibanov naprej pot do dobrih tekmovalcev. Se sedaj se kažejo prvi sadovi takega dela. Imamo dobre cicibane. To so Rok Ferjan, Anže Manfreda, Grega Vovk in Matjaž Metaj. Maja smo začeli s prvimi kondicijskimi pripravami. Vseh petdeset nasih smučarjev in smučark je splošno telesno pripravljenost nabiralo v naših petih jakostnih selekcijah petkrat tedensko. Imeli smo tudi skupne priprave v Fažani. S takim delom so nato nadaljevali in sedaj so najboljši na snežnem treningu na Flataku v Avstriji. To je A jakostna skupina. Glavni trener naših je poklicni trener Mojmir Faganel. V pomoč so mu Niko Rakovec, Ludvik Berc, Andrej Ponikvar, Andrej Potočnik, Stane Mulej in še vrsta naših najboljših voditeljev smučanja. Po testiranju, ki so bili opravljeni, je rezultat tak, da so vsi naši tekmovalci in tekmovalke dobro pripravljeni za letošnjo sezono. Dosegli naj bi čimboljše domače in mednarodne uvrstitev. To je tudi naš glavni cilj.«

Imamo štiri reprezentante. V mladinski A skupini je Grega Kraigher, v B Erika Kobilica, v pionirski A selekciji je Aleš Piber, med pionirkami A selekcije je Špela Pretnar. Skupaj z Radovljčani, Bohinjci bomo organizatorji državnega prvenstva za mladince in mladince. Zavzetno se dela tudi za slovensko žensko turnejo za evropski pokal. Pri tem moram povedati, da nam gre izredno na roko Zavod za razvoj turizma, ki ima na Zatrniku dobra smučišča. Pri tem nam pomagajo tudi delavci žične na Zatrniku. Prav zato so treningi in tekmovanja na Zatrniku dobrí. Upamo, da nam bodo še vedno stali ob strani.«

D. Humer

Štirje supermaratonci tekli na Sardiniji

Kranjčani pokazali zobe

Kranj, 2. novembra — Jugoslovanska telesnokulturna organizacija malo pomaga našim supermaratoncem. ZTKO in TKŠ v Jugoslaviji imajo do teh tekačev mačehovski odnos. Toda maratonci so vztrajni in dosegajo zavidiljive mednarodne uspehe.

Pred dobrim tednom dni je bil na Sardiniji močan mednarodni super maraton. Od juga do severa Sardinije je teklo trideset supermaratonov iz Evrope. Med njimi so bili tudi štirje Kranjčani: Dušan Mravljević, Milan Klemencič, Franci Kavčič in Pavle Močnik. Vsa četverica je bila med petnajstimi, ki so prišli na cilj. Reče je treba, da se se spet imenitno izkazali. Dušan Mravljević, ki je lani zmagal, je bil letos drugi, Franci Kavčič je ponovil lanskih uspeh in bil tudi na tem tekmu tretji, Milan Klemencič je bil šesti, Pavle Močnik pa deseti. Zadnja dva sta na tem super maratonu (254 kilometrov) tekla prvič. V ekipnem delu so bili Kranjčani daleč v ospredju, saj so v tej razvrsttvitvi bili prvi.

Zmagal je Ceh Milan Furin, ki je za tek 254 kilometrov potreboval 23:59. Dušan je bil drugi s časom 24:44. Franci tretji. Njegov čas je bil dve minuti slabši od Mravljevića, Milan pa je za ta super maraton potreboval 27:35.

• Pavle Močnik: »Sam sem bil deseti in to progo sem pretekel v 29 urah in dvainpetdesetih minutah. Start je bil ob 10. uri dopoldne v glavnem mestu Cagliari in cilj v Sassari. Prvi del tega super maratona je bil ravninski, drugi del je bil še težji, saj smo tekli iz klanca v klanec in višinska razlika se je dvignila do 450 metrov. Zadnji del pa je bil najtežji, saj je bilo treba pred ciljem v Sassari preteči dolg huk vzpon. Temperatura je bila 27 stopinj celzija, ni popustila vse do poznej večernih ur. V teh poznej večernih in jutranjih urah teka se je močno ohladilo in moralni smo se obeleči v trenirke, da nismo klubu tekli omagali zaradi podhladitve. Drugače je bil ta super maraton izredno dobro organiziran. Ni bilo težav s hrano, ne z osvežujoci napitki. Vsak maratonec ima nameč svoje vozilo z ljudmi, ki skrbijo za vse. V kombinu je tudi sodnik. Če omagaš, te nalozijo v avto in te pripeljejo na cilj. Meni se to ni zgodilo, spremstvo ti pomeni splošno oporo. Ne samo za hrano in napitke. Dajejo ti spodbudo, da pretečeš vso progo. Sam sem imel težave z nogami. Po dveh urah teka so mi odpovedale in kot kaže sem imel slab dan. Toda vzdržal sem in iskreno povedano, zadovoljen sem, da sem pritekel na cilj. Hvala vsem, ki so mi omogočili, da sem lahko tekel na Sardiniji. Na koncu sem si dejal: Nasvidenje prihodnje leto.«

D. Humer

Iskraši vabijo na planinski izlet

Kranj, 29. oktobra — Planinska sekcijska Iskra in Planinsko društvo Kranj organizirata v nedeljo, 8. novembra, izlet s Črnivca na Menino planino. Avtobus bo ob pol sedmih zjutraj odpeljal iz pred hotela Creina v Kranju. Izletniki se bodo peljali do sedla Črnivec (902 metra), od koder bodo krenili do Menine planine in naprej do Gornjega grada, kjer jih bo spet čakal avtobus. Hoje bo za približno 8 ur. Obutev naj bo dobra, priporočljiva pa je tudi uporaba smučarskih palic. Izlet bosta vodila Jože Jošt in Peter Globocnik. Cena prevoza je 2000 dinarjev, prijave pa sprejemajo v pisarni PD Kranj. (J. K.)

Kranjski šport in nov obračunski zakon

Korak k nazadovanju

Kranj, 29. oktobra — Telesna kultura je z novim obračunskim zakonom postavljena na stranski tir, finančirala se bo iz ostanka dohodka, kar pomeni manj sredstev. Za kranjsko občino, ki ima izjemno razvit šport, je to nevarno, pravita predsednik skupščine telesnokulture skupnosti Slavko Brinovec in Borut Farčnik, strokovni delavec za vrhunski in tekmovalni šport na Zvezni telesnokulturnih organizacij občine Kranj.

Za pogovor smo nameravali prisotni tudi Braneta Polaka, vodjo delovne skupnosti in sekretarja ZTKO Kranj, ki pa je bil zaradi bolezni odosten.

»Za telesno kulturo bo leta 1988 precej manj sredstev, kot jih je letos. Največ omejevanja pričakujemo pri zaposlovanju in naložbah. Osnovne dejavnosti ne smemo še bolj krmiti. Klub temu pa smo odločeni, da je zimski plavalni bazen za Kranj in širše tako pomemben, da ga prihodnje leto moramo začeti graditi. Ker se bo telesna kultura v prihodnjem finaniralna od ostanka dohodka, bo zelo pomembno, kako bodo delovne organizacije ta dohodek prikazovale. Če tega ne bo, bo morala telesna kultura spet iskati zunajsystemske vire financiranja, tega pa verjetno nične ne želi. Skupščina smo tudi zaposlili tri poklicne strokovne delavce za nogomet, namizni tenis in smučarske teke, vendar je to sedaj zaradi manj sredstev vprašljivo. To bo za te sportne panoge škoda. Vzrel nameravamo nadomestiti s honorarnimi delavci, vendar njihova strokovnost ni ved-

no na ravni poklicnih delavcev. Pri najemninah za športne naprave ne sme biti večjih problemov, ker jih je večina v upravljanju ZTKO in so zato najemnine minimalne, ali pa celo za-

stojni.« je dejal o pričakovanih slabih časih za telesno kulturo Borut Farčnik.

»Nesprejemljivo je, da se kulturna in telesna kultura po novem jemlja kot nekaj postranskega, kot dejavnost, ki nista del

našega življenja. Financirani bomo iz ostanka dohodka, vse ostalo pa iz bruto osebnih dohodkov, kar je zanesljivejši vir,«

meni Slavko Brinovec, predsednik skupščine kranjske telesnokulturne skupnosti. Sprožili bo-

mo ustavni spor. V Kranju še posebej trepetamo za usodo športa in telesne kulture zaradi tega, ker imamo oboje zelo razvito (tekmovalni in vrhunski šport, rekreacija in šolski šport). Vse te dejavnosti so v občini dobro utetene. Za okolja, kjer je malo zaposlenih, je predvidena solidarnost republike. Nekaj takšnega že sedaj združujemo za tako imenovane skupne programe. Kranj v ta namen sedaj oddvaja okrog 60 milijonov dinarjev. Ker pa bi morali v Sloveniji tudi v prihodnjem letu zagotoviti normalno telesno vadbo predšolskim otrokom, osnovnošolcem in srednješolcem, kar pomeni v republiki okrog 60 odstotkov vseh mladih, bi Kranj moral na osnovi septembrskih cen prispetati še dodatnih 120 milijonov dinarjev. Mi tisti solidarnosti ne nasprotujemo, vendar morajo biti merila v normativi oblikovana realno in pošteno. Prevladati bi moral sedežni princip zbiranja sredstev, kar pomeni, da bi moral denar tja, kjer dela-vec živi.«

J. Košnjek

Sliki: F. Perdan

Zaupanje Kranju

Kranj, 30. oktobra — Čeprav Kranj nima ravno najboljših pogojev za organizacijo zimskih plavalnih tekmovanj, saj ima le skromen in že zdavnaj premajhen zimski bazen, je dobil Kranj tudi to zimo organizacijo nekaterih pomembnih plavalnih tekmovanj.

Že to soboto in nedeljo, 7. in 8. novembra, obakrat ob 16. uri, se bo v zimskem bazenu začel slovenski del plavalnega jugokupa za člane in pionirje. Sestega decembra bo v Kranju VI. tradicionalni Špelin memorial odprtga tipa z memorabilnim disciplinama 1500 metrov kralj za moške in 300 metrov kralj za ženske. Marca prihodnje leto pa bo v Kranju slovensko prvenstvo za mlajše pionirje A in pokal za mlajše pionirje B.

J. K.

Slovenci na trofeji Vanoni

Mojstrana, 29. oktobra — V Morbegnu v Italiji je bilo v nedeljo, 25. oktobra tekmovanje štafet v gorskem teku za pokal Vanoni. Tek je posvečen spominu na pobudnika gorskih tekov v Italiji Eziona Vanonija. Na letosnjem teklu je teklo 58 štafet s 168 tekmovalci iz Jugoslavije, Francije, Anglije in Italije. Jugoslavijo sta zastopali dve mojstranski štafeti. Proga je bila dolga 7 kilometrov, imela pa je 300 metrov višinske razlike. Najboljši Jug-

slovan je bil Franci Teraž na 14. mestu, Ivan Urh je bil 23., Franci pa je med drugimi premagal lanskog svetovnega prvaka v gorskih tekih Italijana Alfonsa Vallicella. Ekipno je zmagal Rim. Mojstrana I v postavi Franci Teraž, Ivan Urh in Mirko Teraž je bila osma, Mojstrana II, za katere pa so tekli Rado Pintar, Roman Kejzar in Tone Duričič, pa je bila devetnajsta.

A. Kerštan

Planinski večer v Radovljici

Radovljica, 31. oktobra — Planinsko društvo Radovljica začenja s planinskimi večeri. Prvi bo v petek, 6. novembra, ob 18. uri v osnovni šoli v Radovljici. O smučanju z vrha Mc Kinneya, najvišjega vrha Severne Amerike, bo govoril in svojo besedo z dia-

J. K.

Na Jesenicah streško tekmovanje

Jesenice, 30. oktobra — Občinska streška zveza in ZTKO Jesenice prirejata drugo množično tekmovanje v strešanju z zračno puško za prebivalce jesenice občine. Tekmovanje bo v petek, 6. novembra, med 15. in 19. uro ter v soboto, 7. novembra, med 9. in 16. uro na streščih v Mojstrani in na Javorniku. Kdor bo dosegel 150 in več krogov od 200 možnih, bo sodeloval na finalu, ki bo v soboto, 21. novembra, med 9. in 15. uro na strešču na Javorniku. Vabljeni vsi, od pionirjev do član-

J. Rabič

Ligaški izidi

NOGOMET — V enajstem kolu republike članske nogometne lige je Triglav gostoval v Kopru in doživel visok poraz. Izid: Koper : Triglav 4 : 0 (0:0). V dvanajstem kolu Triglav doma gosti Ljubljano.

ROKOMET — V moški republike lige je Termopol iz Škofje Loke gostoval v Prulah in z gostovanja prišel s porazom. V ženski ligi je Triglav v dvorani na Planini izgubil s Topoščico, ženske pa so dobole prve točke v letosnjem prvenstvu. Premagalata so mlađi ekipi.

Izidi — Prule : Termopol 21 : 20 (12:8), Itas : Kranj Duplje 8 : 22 (2:11), Paloma : Alipes 19 : 14 (9:8).

Slovo od Francija Hvastija — »Sem v težkem položaju. Grem za trenerja v Avstrijo, a to prisreno slovo na Orehku je še težje,« je dejal ob slovesu zvezni kolesarski trener in trener KK Save Franci Hvasti. »V utehu mi je, če bom v novi funkciji uspel in se po dveh, treh letih spet vrnil v matični klub. Odločitev je bila tudi v tem, da bom sam dobil še večje strokovno kolesarsko znanje.« Na sliki Franci Hvasti in predsednik KK Sava Anton Veselić. (D. H.) — Foto: G. Šinik

Par prihodnjega kola: Termopol : Slovenj Gradec, Alipes : Mlinotest, Kranj Duplje : Iskra.

ODBOJKA — V moški in ženski državni zvezni ligi je Bled v obeh kategorijah igral doma in bil obakrat uspešen. Moška vrsta je premagalata Kakanj, ženska pa je bila boljša od Fužinarja. V moški slovenski ligi je Triglav v dvorani na Planini izgubil s Topoščico, ženske pa so dobole prve točke v letosnjem prvenstvu. Premagalata so mlađi ekipi.

Izidi — moški — Bled : Kakanj 3 : 0, Triglav : Topoščica 0 : 3, žen-

rebanje in prvo kolo) bo v petek, 6. novembra, ob 17. uri v družbenem centru v Lesčah. V finalu bodo lahko neposredno brez kvalifikacij igrali šahisti z naslovom mojstrskega kandidata in več, ki se morajo prijaviti do petka, 13. novembra. Med finalom bodo za vse ostale, če bo dovolj interesa, organizirani kategorni turnirji.

Pojasnila dajejo pri ŠD Murka ali v petek na zrebanju v družbenem centru v Lesčah.

J. K.

Par prihodnjega kola: ŠD Murka Branik 3 : 1, Triglav : ŠD Brezovica.

Par prihodnjega kola — moški — Želježničar : Bled, Brezovica : Triglav, ženske — Gradačac : Bled, Partizan Črnuče : Triglav.

KOŠARKA: V drugi zvezni ženske košarkarske ligi se je Sava Commerce iz gostovanja v Mariboru domov vrnil praznih rok. Premašale so jo košarkarice Marlesa. V ženski republike ligi je v Gorenjskem derbi Odeja doma dobila z Jesenice, Metka iz Celja pa je bila za odtenek boljša od žirovskega Kladičarja. V moški republike ligi je Triglav doma gostil Helios iz Domžal. Toda Triglavani niso prevleči preveč sreče, saj so to srečanje izgubili.

Izidi — Marles : Sava Commerce 90 : 66 (53:37), Odeja : Jesenice 77 : 72 (40:

ODMEVI

Gorenjski glas, 16. oktober, 1987

Prazniki in praznovanja

Ce se je oni dan v Ljubljani zbral toliko pametnih mož, ki so skoraj štiri ure razpravljali o praznovanju božiča - Božiča, to že mora biti pomembno. Sicer pa tudi je, saj ga tako ali tako priznaju veliko večina Slovencev. To povedo številke in da smo narod, ki veliko da te zlasti na razna praznovanja, predvsem cerkvena, je tu di splošno znano. Da je to pomembno uprašanje (kulturno, civilizacijsko, etično, pa tudi hkrati politično in še zgodovinsko), so nam dokazala glavna sredstva obveščanja. Delo je temu odprlo celo prvo stran. Poleg poslušanja in gledanja na televiziji, sem - smo načinko prebrali tudi časopisna poročila. Lepo.

Toda - ali bom »sektaš«, če naslednje besede ne bodo posvečene le božiču - Božiču, temveč še kakemu drugemu prazniku, kajti praznovati je zelo prijetno. Ne le bo božiča - Božiča, ki je - navajam nekaj objavljenih misli - »s svojo večplastno vsebino lahko vzgoja strpni in spoštovanja do drugače mislečih«, ki je praznik, v »katerem se lahko najde« usi ljudje v Sloveniji in si potem takem zasluti status javnega in skupnega praznika brez državnih lastnosti«. Pri tem »ne kajti! Cilj socializma ne more biti nasično izenačevanje kulturnih itd. razlik med ljudmi, ampak v dopuščanju njihove različnosti. Vsa kdo naj drugemu pusti biti, kar je, vsakdo naj praznuje božič tako, kot si želi...« Tako je prav in taka je stvarnost!

To so utemeljene in tehtne misli vse do kar ganljivih ugotovitev, da »božič lahko postane vezno tkivo med ljudmi - kot praznik miru, družine in humanizma itd...«

Predsednik Jože Smole, kot breme, pa je dejal, da je »že po svoji funkciji dolžan ljudem, ki božič praznujejo, na določen način voščiti in jim izreči spoštovanje. Ljubljanski nadškof - če želi - ima vso pravico, da se prek radija, televizijskih in tiskovih obrne na vernike s svojo božično poslanico.«

Vsekakor je to velik napredok v smislu in k cilju spoštovanja različno mislečih, a tu se mi vsiljujejo neke misli, ki sem jih pogresil pri različnih razpravljalcih. Dvakrat sem pregledal vse, kar je o tej zadevi pisalo, a nisem našel. Na kaj mislim?

Mislim na to, da je bila neko OF, ki nikoli ni delala razlik med verujočimi in neverujočimi. Če bi delala tako, ne bi bila to veseludska, protifašistična organizacija, v kateri so bili vključeni vsi ljudje - ne glede na svetovni nazor - vneti »za mir in dobro voljo«. To naj bi bila in je SZDL. In zdaj: ali naj vse bolj ljudsko - versko praznovanje božiča posmeni tudi približevanje Cerkev SZDL? Če je tako, je zelo prav. Ob tem pa bi rad zapisal, da ima Cerkev zdaj verjetno že več cerkva, kot je osemletki, da ima svoje časopisje in revije, kar predvsem beroje in cerkevnim opravilom prisostvujejo verni ljudje. Prav gotovo duhovščine prek teh svojih medijev vernikom voščijo ne le ob praznovanju Božiča, temveč tudi k drugim praznikom. To torej ne zadostuje? Mar kdo komu brani pri nas opravljati verske obrede? V zadnjih letih kaj takega ni bilo slišati - kar je povsem prav!

Rekel sem, da imamo še druge praznike. Veliko cerkevnih, celo vrsto državnih in družbenih. Med velike cerkve ne štejemo tudi velikonočne, ko gre za Vstajenje, ki je lahko alegorija že za kaj drugega, za državnega pa ob vseh drugih predvsem 29. novembra - Dan republike! Tudi tu gre za neko veliko, družbeno in še posebej človeško rojstvo, saj smo bili od naci-fašizma obsojeni na uničenje! In tod sem (smo) zmanj pričakoval, da se bo kdo izmed naših razmisljajočih in vodilnih mož spomnil, da bi ob tej priložnosti šeprav je bil na dnevnem redu le božič - Božič! uprašal in predlagal, če bi tudi v cerkvah in v verskem tisku vpeljali v nasporotni smeri kaka ustrezna voščila! Saj je Jugoslavija in Slovenija vendar last vseh

(tu bi se dalo veliko reči - vremi), pri čemer religioznost in različne vere nimajo nobenega pravega zaviralnega smisla. Tu ne gre le za verujoče, temveč za verujoče in neverujoče Slovence v Jugoslovane. Pa imamo še Dan OF - 27. april, pa 1. maj in še kaj, ko praznjujemo vsi, ali natančneje imamo dela proste dneve vsi! Kako lepi koral zblizevanja, korakov k sožitu, sodelovanju in medsebojnem spoštovanju bili kakršne, čeprav čisto kratke čestitke ob teh naših, skupnih praznikih in seveda različnih čestovanjih? Ko je šlo za narodni obstoj, nismo poznavali verskih, nazorskih razlik, ker smo bili »vsí na isti ladji«, vsi ogroženi od istega sovražnika - kakor tudi zdaj, v teh že dolgoletnih težavah, zato je tisto (v Dnevniku) »iz zgodovinskega spomina, da so med vojno (tudi) borce NOB praznovali božič in poleg partizanskih pesmi prepevali tudi Sveto noč« čisto odveč, kajti belogardisti in domobranci so poleg svojih pesmi tudi prepevali Sveto noč! Vendar zato mire ni bilo, ne bratovske ljubezni! Sicer pa tedaj drugih praznikov še ni bilo - in da ponovim: saj je bila večina borcev vendar vernih! Le okoliščine jim niso dovoljevale opravljati verskih obredov - ki pa so jih belogardisti in domobranci! Tedaj je Sveta noč... vsaki strani pomenila nekaj drugega. Zdaj je priložnost, da posmeni vsem isto!

Pojidimo si, nasproti! Res brez tistega, kdo bo koga! Časi so preresni.

Za konec pa tole.

Popolnoma jasno je, da prava praznovanja ni, če je dan deloven. Zato se je treba odločiti: naj bo pravi praznik ali pa dejansko delovni dan. Kajti predlogi delovnih organizacijam in n.pr. šolam ter vrtcem, naj bodo »prožni pri oblikovanju pouka na božični dan in strpni do opravičil otrok, ki jih tegata dne ne bo v solo«, bo vnesli nered in če malo tvegam z napovedjo, tudi spore, majhne in večje špekulacije in verjetno - kar bi bilo najhuje - tudi svojevrstno in različno preštevanje in etiketiranje, da se izrazim »sodobno«. Tega pa je že tako preveč, kajti otroška duša je dovetna za vse vplive: dobre in slabe! To pa bi bilo čisto nekaj nasprotnega od tistega, kar naj bi korak za korakom dosegli s praznovanjem božiča - Božič!

Ivan Jan

Gorenjski glas, 6. oktobra 1987

Prašiči ne smejo v oddaljeni Rovt

Med tistimi, ki jih je novinarica Darinka Sedejeva omenila v svojem članku o namestiti Romana Klinarja z Jesenic (ne iz Plavškega Rovta), smo bili tudi sosedje, če da »ne maramo Romanove kmetije«. Prav je, da se bralci seznanijo tudi z drugo platjo, tako da bodo lažje razumeli tudi pisanje 6.10.1987 o njegovem kmetiji.

Sosedje nismo nasprotovali gradnji hleva za govedorejo. Sosedje smo bili tisti, ki smo mu celo pomagali pri zidavi tega hleva, posojali orodje in drugo, saj je zatrjeval, da bo redil govedi. Toda, ko je bil hlev sezidan, je takoj začel rediti okoli 100 prašičev, kateri je hrani s pomijami, ki jih je vozil z Jesenic. Sosedje smo se torej oglasili takrat, ko smo spreviedeli, da je bila lastniku reja govedi le pretveza za pridobitev urbanistične potrdila za gradnjo hleva. Zaradi razburjenja in naših protestov zaradi neznenogsnega smradu, ropotno ponosi (ker jih ni redno krmil), izlivna gnojnica na cesto in sosedove njive so res prihajale inšpekcie v hlev. Lastnik je uvidel, da ne more brez lokacijskega in gradbenega dovoljenja rediti prašičev, zato je zanju zaprosil letos spomladni, vendor jih ni dobil zaradi tega, ker je hlev v strnjem naselju. Sosedje ne verjamemo v njegovo tehnologijo brez smradu in ropota vzrediti najmanj 600 svinj, saj je sam s svojo dejavnostjo povzročil v preteklih dveh letih še dodaten smrad, ko je vozil nefermentirano gnojnicu v sončnem vremenu travnik in jo pustil razkrnjati, tako da so se poleg nas so-

sedov zgražali tudi obiskovalci narcisnih poljan, še zlasti ob 1. maju. Lastnik vseh teh težav ni okusal, saj ne živi v vasi, ampak prihaja občasno le na ogled hleva in se odpelje spet nazaj na Jesenic, kjer stalno živi in se ukvarja z goštinствom. Z rejo prašičev se je delno ukvarjal njegov oče, v glavnem pa najeta delovna sila.

V članku je navedeno, da je Plavški Rovt majhna vas, da le v visokem. Dejstvo je, da so v Plavškem Rovtu ene najlepših narcisnih poljan, ki jih obiskujejo ljudje od blizu indaleč in da je se posebno staro kmečko naselje potrebno očuvati ekološko čisto. Nekaj kmetov v vasi dobro živi od reje govedi in drugega, kar ustvarjajo s pridnimi rokami na svoji zemlji.

Lastnik prašič je farme pa verjetno namerava voriti kot prej pomije z Jesenic, saj že doslej na svoji zemlji za rejo prašičev ni pridekal nič. Zato je bolje, da farmo postavi na tako lokacijo, ki ne bo motila nikogar, da ne bo vložil sredstev, čeprav so družbeni, nesmotno.

Mimo hleva poteka planinska transverzala, v sosedovi hiši sta žig in knjiga ter spominska plošča padlim kurirjem. Le-to večkrat obiščejo otroci iz bližnje sole.

Vsi najblžji sosedje smo doma iz Plavškega Rovta in smo zrasli na kmetijah, vajeni živine, torej nismo nobeni »meščani«, ki »naj gremo na Bled, če nam tukaj smrdi« kot nam pravi lastnik.

Roman Klinar do danes nima lokacijskega in gradbenega dovoljenja, kljub odločbi o ustaviti del pa z deli v hlevu pospešeno nadaljuje in obstaja bojazen, da bo gradbeno dovoljenje s tem izsilit, če da je kmetijstvo.

Na koncu pa še tole:

Lastnik Roman Klinar in njegov oče ne spoštuje niti najosnovejših človeških norm, Grožnje s smrto sosedom ponavljata tudi letos. V letu 1985 je lastnikov oče podil sosed z nožem, v L. 1986 pa je napad na sosedov avto dobil epilog na sodišču. Vse so to dejstva, ki so razvidna iz zapisov inšpekcijskih služeb, organizov milice in sodišča.

Sosedje prašiče farme

Gorenjski glas, 3. oktobra

Hribarjeva hiša v Cerkljah

»Gorenjski glas« je kot zelo bran dnevnik zabredel tudi v onostranstu. Tu je primerek z dne 22. septembra 1987 prišel v roke meni, l. 1985 preminuli docentki dr. Zlati Hribarjevi, hčeri nekdanjega, tudi že davno preminulega bivšega ljubljanskega župana, poslanika in senatorja, doktorja Ivana Hribarja.

Kakor me sicer veseli, da bo hiša mojega očeta zaščitenata kot kulturni spomenik, pa niko nisem mogla mimo članka »Zgodovina ne bo izginila«, ne da bi izra groba opozorila na grobe napake, ki bi utegnile zavesti kasnejše zgodovinarje.

Dr. Ivan Hribar je imel po drugi svetovni vojni še dva živeča otroka: Milka, preminulega 1972, in Zlatko, po vaših podatkih preminul 1985. leta.

Milko, poročen z Blanko, roj. Urbančič, je živel v Cerkljah, Zlatica pa v Ljubljani. Od sorodnikov živi v Cerkljah še vedno Igor Kern, gostilničar, vnuček Hribarjeve sestre Terije.

Hiša v Cerkljah Hribar ni odkupil od sestre Ignacije Borštnika, temveč nekje na drugi strani, ki jih je vozil z Jesenic. Sosedje smo se torej oglasili takrat, ko smo spreviedeli, da je bila lastniku reja govedi le pretveza za pridobitev urbanistične potrdila za gradnjo hleva. Zaradi razburjenja in naših protestov zaradi neznenogsnega smradu, ropotno ponosi (ker jih ni redno krmil), izlivna gnojnica na cesto in sosedove njive so res prihajale inšpekcie v hlev. Lastnik je uvidel, da ne more brez lokacijskega in gradbenega dovoljenja rediti prašičev, zato je zanju zaprosil letos spomladni, vendor jih ni dobil zaradi tega, ker je hlev v strnjem naselju. Sosedje ne verjamemo v njegovo tehnologijo brez smradu in ropota vzrediti najmanj 600 svinj, saj je sam s svojo dejavnostjo povzročil v preteklih dveh letih še dodaten smrad, ko je vozil nefermentirano gnojnicu v sončnem vremenu travnik in jo pustil razkrnjati, tako da so se poleg nas so-

sedov zgražali tudi obiskovalci narcisnih poljan, še zlasti ob 1. maju. Lastnik vseh teh težav ni okusal, saj ne živi v vasi, ampak prihaja občasno le na ogled hleva in se odpelje spet nazaj na Jesenic, kjer stalno živi in se ukvarja z goštinствom. Z rejo prašičev se je delno ukvarjal njegov oče, v glavnem pa najeta delovna sila.

Isk eno vas pozdravlja

dr. Zlatica Hribar
6111 Ljubljana-Vič
Cesta 27. aprila 47
Onostranstu

Gorenjski glas, 20. oktobra 1987

Krek je bil in ostane vsenarodna osebnost

V glasilu socialistične zveze delovnega ljudstva za Gorenjsko Gorenjski glas z dne 20. oktobra 1987 ste v poročilu o slovesnosti ob 70. obletnici smrti dr. Janeza Ev. Kreka (v okviru KUD Janez Luznar Selca) ob pomoči ljudi dobre volje iz Selca;

- celotni program prireditve je zasnoval, organiziral in v glavnem izpeljal odbor za prireditve ob 70. obletnici smrti dr. Janeza Ev. Kreka (v okviru KUD Janez Luznar Selca) ob pomoči ljudi dobre volje iz Selca;

- Združena zveza Slovenije in Zveza hranilno-kreditnih služb Slovenije sta se selškemu odboru pridružili med pripravami na praznovanje, pa tudi OK SZDL Škofja Loka je kasneje ponudila svojo pomoč;

- ZZS je s slavnostnim govorom resnično dala priznanje svojemu ustanovitelju, ZH KSS je pokrila znamen del stroškov slovesnosti, OK SZDL Šk. Loka je prav tako kriha del stroškov slovesnosti in zasilne adaptacije Krekovega doma;

Iskrena hvala vsem, ki so nam na dostojen način pomagali obuditi spomin na našega velikega rojaka.

Odbor za prireditve ob 70. obletnici smrti dr. Janeza Evangelista Kreka
KUD Janez Luznar Selca

PREJELI SMO

Privatna gradnja in odnos do nje

Uvodoma je treba povedati, da ima sestave samo dobranamerni namen obelodaniti dejansko stanje na tem področju. Priznati moramo, da tu vladajo največja mera nezaupanja stroki in zakonodaji tega področja. Da je do tega prišlo, pa nismo krivi mi, ampak je odraz stanja časa, v katerem živimo in gradimo. Zadovoljni bomo, če bomo te predstodke obšli in tako prispevali družbi in sebi, zlasti pa kvaliteti svojih gradenj.

Zelo veliko ljudi ima željo zgraditi lastni dom. Delavci, kmetje in intelektualci gradijo nove hiše in poslopja po naši širini domovini. Veliko je tudi dozidav, nadzidav in raznih adaptacij. Tako hiter razvoj gradnje zagotavljajo tudi posojila v DO, ki tako propagira najcenejšo gradnjo za pridobitev stanovanja zaposlenim. Ti objekti oz. graditelji pridobijo vso potreben tehnično dokumentacijo ob lokacije do gradbenega dovoljenja.

Vse projektantske organizacije imajo razvite in sproektirane tipske projekte, ki so zelo strokovno in estetsko izdelani.

Hiše po teh projektih so nekako usklajene za naše gorenjsko stavbarstvo, tudi v zgodovinskem smislu. Obdelane so tudi v različne predele krajin, različne lokacije, za nova in obstoječa naselja. Za stara strnjena kmečka naselja so tudi oblikovno prilagojena stari obstoječi arhitekturi. Te dobre projekte hiš pa seveda pred gradnjo spreminjam napako.

Za gradnjo potrebujejo dovoljenje, ki je potrebno za pridobitev gradbenega dovoljenja.

Res je, da je postopek za pridobitev gradbenega dovoljenja predolg, merodajni naj bi ga skrajšali tudi v prid omenjenega.

Dejstvo pa je, da je vsak objekt za sebe tipičen glede na

lokacijo, krajino, ambient, teren, strani neba ter dovozno cesto in komunalne naprave, tako da je nujno vsak objekt podprt enim pogojem, kar vse se obdelava v lokacijski dokumentaciji.

Vsak objekt pa je podprt tudi svojemu projektu, ki je ne le aplikaciji na lokacijo. Če

ELEKTRO GORENJSKA
Delovna skupnost skupnih služb

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge:
V SLUŽBI RPI

1. VODENJE PROJEKTIVNEGA BIROJA

Pogoji: dipl. el. inž., 5 let delovnih izkušenj in strokovni izpit po zakonu o graditvi objektov

Delovno razmerje sklenemo za nedoločen čas.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljajo na naslov: Elektro Gorenjska, Delovna skupnost skupnih služb, Kranj, Cesta JLA 6/III v 8 dneh po objavi.

V TOZD ELEKTRO SAVA KRANJ

2. VODENJE VZDRŽEVALNIH DELAVNIC

Pogoji: višja izobrazba elektrotehnične smeri VI. st. ali srednja izobrazba iste smeri in z delom pridobljena delovna zmožnost ter 3 leta delovnih izkušenj

3. OPRAVLJANJE STIKALNIČARSKIH DEL V HE SAVA KRANJ

Pogoji: srednja izobrazba V. st. elektrotehnične smeri ali poklicna šola za elektrikarje energetike in z delom pridobljena delovna zmožnost ter 3 leta delovnih izkušenj.

4. VZDRŽEVANJE IN POPRAVILNO ELEKTRO OPREME

Pogoja: elektrikar IV. st. in 3 leta delovnih izkušenj

Delovno razmerje sklenemo za nedoločen čas.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljajo na naslov: TOZD Elektro Sava kranj, n. sub.o., Stara cesta 3, Kranj v 8 dneh po objavi.

OSNOVNA ŠOLA HEROJA BRAČIĆA TRŽIČ

Svet osnovne šole razpisuje dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA – RAVNATELJA ŠOLE

Kandidat morajo poleg splošnih, z zakonom predpisanih pogojev, izpolnjevati še naslednje:

- višja ali visoka izobrazba pedagoške smeri
- pet let delovnih izkušenj po opravljenem strokovnem izpitom
- izpolnjevati morajo pogoje, določene v 57. členu družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v občini Tržič ter zakonu o osnovni šoli

Izbrani kandidat bo imenovan na razpisana dela in naloge za 4 leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov: Osnovna šola heroja Bračića, Begunjska cesta 2, Tržič, z oznako »za razpisno komisijo« v 15 dneh od dneva objave.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 8 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

POLIKS ŽIRI n. sub. o.
64226 Žiri, Strojarska ul. 12

Na osnovi sklepa komisije za delovna razmerja objavljamo naslednja prosta dela in naloge:

1. IZVAJANJE NABAVE

1 delavec

Pogoji: V. stopnja izobrazbe – ekonomski ali čevljarski tehnik, 3 leta delovnih izkušenj in izpit B kategorije

2. VZDRŽEVALEC

1 delavec

Pogoja: IV. stopnja izobrazbe – ključavnica in 3 leta delovnih izkušenj

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.

Kandidati za objavljena dela in naloge naj pošljajo svoje vloge z dokazili v 8 dneh od dneva objave na naslov: DO Poliks Žiri, TOZD Lahka obutev, komisija za delovna razmerja, Strojarska 12.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po izteku roka za objavo.

UPRAVA ZA NOTRANJE ZADEVE V KRANJU

Kranj, Cesta JLA 7

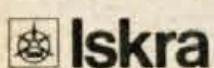
razpisuje javno dražbo – licitacijo za:

- rabljena osnovna sredstva (mize, stoli, omare)
- rabljena okna in vrata kriila
- rabljeni avtoplašči za Z 101 in Z 750 ter mopede
- rezerve dele za VW, Z 750 in motorje BMW

Licitacija bo v sredo, 11. novembra, v garaži UNZ Kranj /za stavbo Občine Kranj/ za družbeni in zasebni sektor ob 15. uri. Ogled opreme in ostalega materiala je možen eno uro pred pričetkom licitacije.

Kupnino je treba plačati takoj.

Javna dražba bo opravljena po načelu »videno-kupljen« in kasnejših reklamacij ne bomo upoštevali.

ISKRA KIBERNETIKA KRANJ
TOZD TSD
64000 Kranj, Savska loka 4

Objavlja proste kapacite na področjih:

1. TERMIČNE OBDELAVE

– vse vrste žarjenja, lahko tudi v zaščitni atmosferi do temperatur 1000 stopinj C

2. GALVANSKE OBDELAVE

- niklanje in cinkanje
- kromanje
- srebrenje v bobnih

3. STRUŽENJE

- struženje na avtomati od Ø 1 mm do Ø 12 mm
- struženje na revolver avtomati od Ø 12 do Ø 40 mm

INFORMACIJE: Iskra Kibernetika, TOZD TSD, Savska loka 4, tel.: 064/24-361 ali 22-221, int. 2433.

LITOSTROJ

TITOVI ZAVODI

LITOSTROJ

Ljubljana, Djakovičeva c. 36

Kadrovsko-splošni sektor objavlja za potrebe TOZD Zunanja storitvena enota prosta dela in naloge:

1. VODJA DELAVSKE RESTAVRACIJE

2. ŽIVILSKI TEHNOLOG

3. KV KUHAR

za delo v počitniških domovih na Soriški planini oziroma Fiesi in v delavski restavraciji

4. KV NATAKAR

5. SOBARICA

6. SNAŽILKA

7. KV INSTALATER

Za opravljanje objavljenih del in nalog morajo kandidati izpolnjevati naslednje pogoje:

pod 1.: visoka strokovna izobrazba gostinske smeri in 4 leta delovnih izkušenj

pod 2.: visoka strokovna izobrazba živilske smeri in 2 leta delovnih izkušenj

pod 3.: KV kuhar in 1 leto delovnih izkušenj

pod 4.: KV natakar in 1 leto delovnih izkušenj

pod 5. in 6.: NK delavka, lahko brez delovnih izkušenj

pod 7.: KV vodovodni instalater in 1 leto delovnih izkušenj

Izbrani kandidat pod št. 1. bo razporen k opravljanju razpisanih del in nalog za 4 leta do ponovne izbire.

Za ostala dela in naloge bodo kandidati sprejeti za nedoločen čas s poskusnim delom 60 oziroma 90 dni.

Pisne prijave pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: ZPS Titovi zavodi Litostroj, kadrovsko-splošni sektor, Ljubljana, Djakovičeva 36.

Prijavljene kandidate bomo obvestili v 8 dneh po opravljeni izbiri.

SOZD PETROL
DO GOSTINSTVO LJUBLJANA

TOZD Hotel Špik Gozd Martuljek objavlja prosta dela in naloge:

1. VODJA HOTELA

Pogoji: visoka šola ekonomske ali komercialne smeri, oziroma višja šola ekonomske ali hotelirske smeri, 5 let delovnih izkušenj in aktivno znanje dveh tujih jezikov

2. VODJA PRODAJE

Pogoji: višja šola ekonomske, komercialne ali hotelske smeri oziroma gostinski tehnik, tri leta delovnih izkušenj in aktivno znanje dveh tujih jezikov

3. REFERENT ZA SPLOŠNE ZADEVE SLO IN SAMOUPRAVLJANJE

Pogoji: višja šola upravne ali pravne smeri oziroma srednja šola administrativne ali upravne smeri in dve do pet let delovnih izkušenj

4. VODJA PREHRANE

Pogoji: višja ekonomska ali hotelirska šola oziroma gostinski tehnik – smer kuhar, tri leta delovnih izkušenj in pasivno znanje tujih jezikov

5. VODJA STREŽBE

Pogoji: višja šola gostinske ali hotelirske smeri oziroma gostinski tehnik – smer natakar, tri leta delovnih izkušenj in aktivno znanje dveh tujih jezikov

6. SKLADIŠČNIK

Pogoja: poklicna šola živilske stroke in eno leto delovnih izkušenj

7. VEČ KUHARJEV

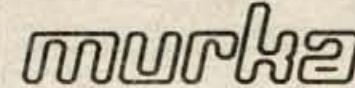
Pogoji: poklicna gostinska šola

8. VEČ NATAKARJEV

Pogoji: poklicna gostinska šola, aktivno znanje enega tujega jezika in pasivno znanje dveh tujih jezikov

Delovno razmerje za vsa razpisana dela sklenemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov: Petrol, DO Gostinstvo, TOZD Hotel Špik Gozd Martuljek, kakovostna služba. Rok prijave do zasedbe delovnih mest.

MURKA
Trgovska delovna organizacija
MURKA LESCE, n. sol. 62

Na osnovi sklepa delavskega sveta DO razpisuje razpisna komisija prosta dela in naloge:

DIREKTORJA DO

Za opravljanje razpisanih del in nalog morajo kandidati izpolnjevati naslednje pogoje:

- visoka ali višja strokovna izobrazba ekonomske, pravne, upravne ali organizacijske smeri
- 5 let delovnih izkušenj pri delih s posebnimi pooblastili in odgovornostmi
- organizacijske sposobnosti

Delavec bo imenovan za 4 leta.

Pisne prijave s kratkim življjenjepisom in dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljajo v 15 dneh po objavi v splošni sektor DO na naslov: DO Murka, Lesce, Alpaska c. 62.

ELMONT BLED, p. o.
Bled, Spodnje Gorje 3/a

Delavski svet delovne organizacije ponovno razpisuje dela in naloge:

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA – DIREKTORJA DO

za 4 leta

Kandidat mora poleg splošnih pogojev in pogojev družbenega dogovora o oblikovanju in izvajanjem kadrovske politike v občini Radovljica, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- končana visoka ali višešolska izobrazba splošne, ekonomske ali tehnične smeri
- najmanj pet let delovnih izkušenj na delih in nalogah s posebnimi pooblastili in odgovornostmi
- biti mora moralno primeren
- predložiti mora perspektivni razvojni program delovne organizacije

Delavski svet delovne organizacije razpisuje dela in naloge:

VODJE PROIZVODNJE

za 4 leta

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še: višešolska izobrazba tehnične smeri (diplomirani inženir strojništva)

– najmanj štiri leta delovnih izkušenj na podobnih delih

Kandidati naj pošljajo ponudbe z dokazili o izpolnjevanju

MALI OGLASItel.: 27-960
cesta JLA 16**aparati, stroji**

Prodam šivalni STROJ bagat. Tel.: 77-143 18582

Vrhunske komponente prodam, receiver marantz 2285 B, zvočnika marantz 2 x 125 W, gramofon thorens 126 MK III. Tel.: 36-725, popoldan 18587

Prodam TRAKTOR štore 404, 950 delovnih ur in VITLO riko. Zdravko Sivčev. Podhom 13, Zg. Gorje 18609

Prodam manjši TRAKTOR tigar, 18 KM. Tel.: 40-629 18499

Prodam ŠIVALNI STROJ ruža B elektronik skoraj nov. Cena po dogovoru. Begič, Stara Loka 20, Škofja Loka 18502

Prodam barvni 1V in kombiniran BOJLER za kopalinico. Berta Sternard, Preddvor 18508

Prodam industrijski šivalni STROJ. Milena Želič, Križe 18, tel.: 57-260 18535

Prodam TRAKTOR ferguson 539 Tel.: 061/611-363 18545

Poceni prodam PRALNI STROJ gorjenje, potreben manjšega popravila in novo dolgo Poročno OBLEKO, št. 40. Detajlica 13, Tržič 18557

PRALNI STROJ, star 7 let, ugodno prodam. Urh. Šolska 4/a, Kranj-Stražice 18561

Prodam namizni STROJ za urezovanje navojev. Tel.: 22-221, int. 29-34, popoldne 18568

Prodam barvni TV ei Niš, star 2 leti in pol. Cena po dogovoru. Tel.: 22-012 18573

gradbeni mat.

Prodam rabljeno cementno strešno OPEKO folc. Tel.: 42-764 18590

Prodam punte in bankine. Jože Krek, Sv. Barbara 13, Škofja Loka 18593

Prodam 30 vreč APNA. Britof 62 18604

Prodam 4 m³ smrekovih PLOHOV. Jančev, Detajlica 2, Tržič, tel.: 51-332 18495

LD Storžič poceni proda 3 kose OKEN dim. 60 x 60, 1 kos dim. 140 x 140, 4 kose balkonskih VRAT dim. 80 x 220, 1 kos dim. 140 x 222. Okna in vrata so zastekljena, s polniki, izdelek Inlesa, tel.: 45-166 18517

Prodam LES za ostrešje (glajte). Luže 19, Šenčur 18549

Ugodno prodam 6 novih notranjih vrata - mahagonij, s podboji. Tel.: 27-928 18567

LENDAPOR, 190 m², 5 cm, prodam 20 % ceneje. Tel.: 75-291 18569**razno prodam**

Prodam zeljnate GLAVE. Tel.: 39-988 18579

Prodam TELICO simentalko pred televijo in TRAKTOR štore 502 in semenski KROMPIR igor, druga množitev. Rucičajeva c. 3, Kranj, Primskovo 18586

Ugodno prodam skoraj nov kombinirani športni VOZČEK rokis (italijanski model) in športni VOZČEK tribuna. Tel.: 60-865 18591

Prodam GLISER GT, motor tomos 18 koni, moči s prikolico (na obroki). Podlubnik 292, Škofja Loka 18594

Prodam zelenje CISTERNE 15 in 20 litrov za tekočine in ohranjanje MOSKVIČ karavan. Tel.: 47-641, zvez 18607

ABC POMURKA

Hotelsko-turistična delovna organizacija GORENJAVA n.solo.

Jesenice, Prešernova 16

Na podlagi sklepa delavskoga sveta DO z dne 10. septembra 1987 razpisna komisija razpisuje dela in naloge:

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA DELOVNE ORGANIZACIJE

Kandidat mora poleg splošnih pogojev, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka ali višja izobrazba ekonomske, pravne ali organizacijske smeri
- najmanj 5 let delovnih izkušenj
- aktivno znanje enega tujega jezika
- da izpolnjuje pogoje, določene z družbenim dogovorom o uresničevanju kadrovske politike v občini Jesenice
- mandat razpisanih del in nalog traja 4 leta

Pisne ponudbe s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev in s kratkim opisom dosedanjih delovnih izkušenj naj kandidati pošljajo v 15 dneh po objavi na naslov: ABC Pomurka, HTDO Gorenjska Jesenice, Presernova 16, 64270 Jesenice, s pripisom »za razpisno komisijo IPO«.

ZIVINOREJSKO-VETERINARSKI ZAVOD

GORENSKE – KRAJN

Kranj, Ul. Iva Slaveca 1

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge:

OSEMENJEVANJE GOVEJIH PLEMENIC

Pogoji: živinorejsko-veterinarski tehnik in vozniško dovoljenje B kategorije

Delo združujemo za nedoločen čas s 6-mesečnim poskusnim delom. Stanovanja ni. Prijava z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljajo na gornji naslov v 15 dneh.

Prodam dirkalno KOLO na 10 prestav, HLADILNIK himo in POMIVALNO MIZO. Bizjak, Šmidova 7, Črče 18511

Prodam semenski KROMPIR igor Velesovska cesta 13, Šenčur 18515

Prodam Z 101 in smrekov NAPUŠČENI 25, tel.: 46-183 18519

Prodam dva 200-litrska SODA, 200-litrsko KAD za zelje in navadno HARMONIKO. Savska loka 10, Kranj, tel.: 28-764 18525

Prodam nov HLADILNIK in 2 kompletni kolesi za Z 750. Tel.: 74-159 18538

Prodam večjo količino OVSA za seame ali krmu. Jamska 4, Marčiče 18547

Prodam KOMBİ Z 850, letnik 1979, za 55 SM in otroški kombiniran VOZČEK peg. Tel.: 24-135 18548

Prodam skoraj nov kombiniran (globok, športni) otroški VOZČEK tribuna. Tel.: 27-561 18550

Prodam PRIKOLICO adria 380. Sv. Duh 20, (pri cerkvi), Škofja Loka 18551

Prodam droben KROMPIR. Tel.: 70-125 18553

Prodam skoraj nov 60-basno HARMONIKO weltmeister. Tel.: 81-840, Trampuž 18555

Prodam betonski KOZOLEC (komplet). Kurirska pot 11, Primskovo 18562

Prodam rabljen betonski mešalec, štedilnik, pralni stroj samokolnico in FIAT 125 P. Tel.: 40-065 18564

Prodam bukova DRVA, jalovo KRAVO in KROMPIR. Vovk, Vrbnje 13, Radovljica 18566

Prodam suha bukova DRVA. Tel.: 78-778 konec 18568

Prodam PEGUOT 205 GL, letnik 85. Tel.: 61-339 18536

Prodam obro ohraneno LADO Z 105, letnik 83. Tel.: 66-634, popoldan 18543

Prodam osebni avto Z 750, starejši letnik, registriran za eno leto, cena 60 SM in osebni avto CITROEN GS, neregistriran, generalno obnovljena karoserija, cena 130 SM. Urbic, Gasilska 41, Šenčur 18581

R 4, letnik 1977, registriran do marca 1988, vozen, prodam za 65 SM. Tel.: 50-051, int. 49, popoldan 18583

Prodam Z 101, letnik 1980, cena 175 SM. Miličevič, Juleta Gabrovška 21 18584

Prodam dobro ohraneno Z 750, starejši letnik, ogled popoldan. Igor Štefe, Cegeľnica 5, Naklo 18585

Ugodno prodam prenovljen Z 750, letnik 1976. Pevnje 14, Škofja Loka 18592

Prodam dobro ohraneno Z 101 M, letnik 1980. Podviz, Reteče 88, Škofja Loka 18598

Prodam karoserijske, električarske in avtomehanikarske dele za R 4. Andrej Trobec, Log 18, Škofja Loka 18600

Prodam R 4, letnik 1977, dobro ohranjen, Rado Štovičevič, Novi svet 17, Škofja Loka 18601

prodam ŠKODA 120 LS, letnik 1980. Tel.: 69-012, popoldan 18602

Prodam KOMBİ Z 850, letnik 1981, delno obnovljen, registriran za eno leto naprej. Tel.: 61-814 18603

Ugodno prodam delno prenovljen WARTBURG, letnik 1973. Tel.: 27-238 18576

Prodam Z 101 comfort, letnik 1979, prevoženih 59.000 km, registrirana do marca 1988. Tel.: 62-497 18571

Prodam CITROEN GS 13, letnik 1978, AUDI 60 L, letnik 1972 - karamboliran, ALFA ROMEO julia 1.6, letnik 1973, FIAT 126 P, letnik 1976. Tel.: 74-206 ali osebno pri Marjanu Udovču, Begunjska 17, Lasc 18572

Ugodno prodam delno prenovljen WARTBURG, letnik 1973. Tel.: 27-238 18576

Prodam Z 750, letnik 1977. Partizanska pot 12/a, Kokrica 18577

Prodam Z 750 LE, letnik 1982, 44.000 km, registriran do avgusta 1988. Tel.: 60-680, po 15. uri 18345

Prodam WARTBURG karavan, letnik 1979. Suha 51, Kranj 18383

Prodam 126 P komfort, letnik decembra 1983, dobro ohranjen, garaziran. Kovačičeva 7, Kranj 18498

Prodam Z 101, letnik 1976, registriran 9. septembra 1988. Vlado Guglov. Predsloje 61 18501

Poceni prodam Z 750, starejši letnik. Tel.: 34-809 18504

Tomos avtomatik, letnik 1987, srebrne barve, prodam. Tel.: 21-381, David, dopoldne 18505

Prodam GOLF, letnik 1979. Tenetišče 38, tel.: 46-324 18512

Prodam dobro ohranjen avto Z 750, starejši letnik. Tel.: 21-804, od 14. do 16. ure 18509

Prodam kotno sedežno GARNITURO. Boris Logar, Suha pri Predosljah 12, Kranj 18520

Prodam otroško POSTELJICO z joganjem. Tel.: 61-425 18530

Prodam termoakumulacijsko PEČ AEG 4 kW, trofazni dvotarifni ŠTEVEC - uro. Tel.: 89-084 18532

Prodam kotno sedežno GARNITURO in voljen ITISON. Tel.: 80-000 18558

Skoraj nov jedilni KOT in tri stole. Tel.: 64-258 18596

Prodam termoakumulacijsko PEČ 4,5 kW. Jože Benedik, Trubarjeva 8, Bled 18575

Prodam manjšo kompletno KUHN-NJO lucija. Tel.: 47-628, popoldne 18524

Po zmerni ceni hitro in solidno vam zašljajem oblačila za otroke. Oglasite se med 16. do 19. uro. Marija Dukic, R. Papeža 34/7, Kranj, tel.: 35-294 18507

UGODNA PRODAJA posameznih elementov stišnjega pohištva, možnost kredita. Tel.: 35-438 18509

IZOLIRAM CEVI centralne kurjave z volno, pločevino. Tel.: 061/216-673 18497

OBVESTILA**VODOVODNO INSTALACIJO NA NOVI HIŠI**, kot tudi predelave (popravila), vam naredi obrtnik Tel.: 28-427 18188

Nujno potrebujem štirino varstvo za 16-mesečnega sina, od 23. novembra dalje. Piškur, Šorljeva 19, Kranj 18506

Po zmerni ceni hitro in solidno vam zašljajem oblačila za otroke. Oglasite se med 16. do 19. uro. Marija Dukic, R. Papeža 34/7, Kranj, tel.: 35-294 18507

UGODNA PRODAJA posameznih elementov stišnjega pohištva, možnost kredita. Tel.: 35-438 18509

Angleščino, matematiko in fiziko za vse stopnje uspešno inštruiramo. Tel.: 39-865, popoldan 18580

ZAHVALA! V imenu Društva multiplikatorjev SRS, podružnice za Gorenjsko, se vsem DO in zupniku Statnemu Židarju zahvaljujem za pomoč pri zbirjanju finančnih sredstev, katera so nam omogočila srečanje. Zahvaljujem se tudi upravi Domu upokojencev za odstop prostora ter Glasbeni skupini Šolci za popstreitev programa. Poverjeništvu MS-Kranj, Tržič 18606

ZAHVALA

ob tragični smrti moža

FRANCA MERLAKA

se zahvaljujem družini Starič, Minku in Janezu Lukanc. DO Sava Kranj in Iskra Kranj, pevcem in vsem, ki so mi pomagali v težkih trenutkih in pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti.

Žaluoča žena Darinka.

Kranj, dne 28. 10. 1987

Sporočamo žal

V radovljški občini se »lista pričakovalcev stanovanj« hitro polni

Moje sanje – družbeno stanovanje

Radovljica, 30. oktobra — V radovljški občini so si za sedanje petletno obdobje zastavili cilj, da bodo zgradili 464 družbenih stanovanj. Čeprav so lani in letos hitri in osrečili 189 družin in posameznikov z dolge »liste pričakovalcev družbenih stanovanj« (30 stanovanj na Bledu, 106 v Lesčah, 19 v Radovljici in prav toliko v Podnartu, 15 na Rečici) in čeprav gradijo 56 stanovanj v Begunjah (vseljava bodo še letos), in 16 v Kropi, pripravljajo pa se še na gradnjo 22 stanovanj v Prešernovi ulici v Radovljici, 37 v Lesčah, 7 na Posavcu in 12 na Rečici pri Bledu, je vse več znakov, ki opozarjajo, da bodo načrti le težko uresničili.

Zato je več razlogov: novi obračunski sistem je delovne organizacije postavil na stvarna tla in nekatere med njimi potisnil v izgubo ali na rob še pozitivnega poslovanja, zaostala se je posojilna politika, le malo je v

občini tako uspešnih gospodarjev, kot je begunjski Elan, ki je izdatno podprt gradnjo stanovanj v Poddobravi...

Pogled v prihodnost je precej nejasen: radovljški samoupravni stanovanjski skupnosti bo že za uresničitev načrtov v letu 1988 in v naslednjem letu zmanjkovali 1,2 milijarde dinarjev, v stanovanjskem gospodarstvu se obeta prava reforma – spremembu osnovne stanovanjske zakonodaje (zakona o stanovanjskem gospodarstvu, zakona o stanovanjskih razmerjih, družbenega dogovora...). V radovljški občini si od novosti ne obetajo česa dobrega – nasprotno: prepričani so, da bodo porušile sistem, ki je dajal dobre rezultate. Kaj to pomeni za občina, delavca radovljške občine? Že sedaj je na »listi pričakovalcev družbenih stanovanj« več kot petsto družin in posameznikov, pritisak na »družbeni fond«

C. Zaplotnik

Ponekod v Kranju dražje ogrevanje

Mraz najdražje preganja premog

Kranj, 2. novembra — Od nedelje naprej so se v treh kotlarnah v Kranju povečale akontacije za ogrevanje in bodo veljale do 31. januarja. V ostalih občinah na Gorenjskem za zdaj akontacij še niso spremenili, razen v Radovljici.

Odbor za gospodarjenje in prenovo samoupravne stanovanjske skupnosti Kranj je na zadnji seji minuli mesec sklenil, da se v treh kotlarnah v Kranju, kjer za gretje uporabljajo mazut, akontacije povečajo 1. novembra. Tako bodo zdaj stanovniki na Planini plačevali do 31. januarja za ogrevanje 502 dinarja za kvadratni meter (topla voda 1755 dinarjev za kubični meter), v Vodovodnem stolpu 427 in na Cesti JLA 6 po 400 dinarjev za kvadratni meter.

V vseh ostalih kotlarnah v občini, kjer ogrevajo stanovanja z oljem, pa bodo do 31. januarja

plačevali toliko, kot je bilo določeno na začetku ogrevalne sezone za 1987/88. V vseh kotlarnah v občini pa bodo pri obračunu stroškov za ogrevanje ta mesec upoštevali pri plačilu tudi prihranke iz pretekle ogrevalne sezone.

V ostalih gorenjskih občinah trenutno (z novembrom) ne spreminjači akontacij za ogrevanje stanovanj in veljajo takšne, kot so jih sprejeli na začetku letosnje ogrevalne sezone. Sicer pa povsod kaže, da bo to zimo najdražje ogrevanje s premogom. V radovljški občini veljajo stroški za ogrevanje od 1.

A. Žalar

oktobra s premogom od 600 do 745 dinarjev za kvadratni meter (olje do 335), v jeseniški nekaj nad 600 dinarjev (Mojsstrana), v škofjeloški prek 530 dinarjev (Podlubnik). Ponekod je trenutno ogrevanje z oljem ali mazutom kar za polovico cenejše od najdražjega ogrevanja s premogom. Sicer pa so stroški po posameznih kotlarnah dokaj različni. To velja tudi za tržiško občino, kjer vsaka kurilnica sama vodi svoj obračun.

V kranjskih občinih torej veljajo sedanje akontacije do 31. januarja, potem pa se bodo povsod povečale. V ostalih gorenjskih občinah pa jih nameravajo povečati takoj, ko se bodo povečali tudi stroški.

A. Žalar

Dragocena nagrada Politike

Stražiške novinarke po Vukovih poteh

Kranj, 2. novembra — Glasilo Brstje je dolga leta nazaj, ko je bila še mentorica Tinka Medved, pobiralo laskavna priznanja in nagrade v zveznem in slovenskem merilu. Nasledniki nadaljujejo uspešno tradicijo. V okviru vsakoletnega tekmovanja Politike in srbske zveze za socialistično vzgojo in zaščito otrok so stražiške novinarke oktobra prejele prvo nagrado za Brstje, to je sedemnovečno študijsko potovanje po Jugoslaviji.

Med potnicami, ki so se vrnili prejšnji ponedeljek, so bile najbolj prizadene učence iz novinarskega krožka: Nina Resman, Valerija Bernik, Mojca Homan, Tadeja Munih, Tina Kerstein in Tjaša Šubic. Glavna urednica Brstja, učiteljica Zdenka Likar ni mogla zraven, šla pa je Meta Bergant-Skok, ki skrbi za likovno opremo glasila.

Dekleta so se vrnila sicer

rahlo utrujena od dolge poti, vendar navdušena zaradi številnih naravnih lepot, kulturnih in zgodovinskih znamenitosti, ki so jih videla v Beogradu, Trsiču, Novem Sadu, Sremskih Kraljevcih in Petrovaradinu, Zagrabu, Splitu, Dubrovniku, Kotoru, Cetinju, Baru in seveda tudi na poti med temi postajami. Veliko so zvedela predvsem o Njegošu in Vuku Karadžiću, cigar obletnico rojstva letos praznjujemo.

H. J.

Prenova dijaškega doma stala prek 180 milijonov dinarjev

Štara fantovska stavba je prenovljena

Kranj, 28. oktobra — Pred 35 leti so v Kranju zgradili tako imenovani fantovski del doma učencev s 150 posteljami. Z načrtovanjem nove stavbe na Zlatem polju v žer sicer precej obrabil stari dom niso več vlagali, saj so ga nameravali opustiti. A ko so novi študentski dom v celoti zasedli študenti in ko je z usmerjenim izobraževanjem ter drugačno mrežo šol začelo primanjkovati prostora tudi za srednješolce, je stari dom prišel še kako prav...

Vendar pa je vmes posegel sanitarni inšpektor, ki je sredi leta 1985 izdal odločbo o nujnem popravilu oziroma obnovi centralnega ogrevanja, vodo-vodne in električne instalacije, o povečanju števila sanitarij, zamenjavi dotrajane stavbne in sobnega pohištva, temeljiti posodobitvi kuhih. Ker je stari fantovski stavbi resno grozilo zaprtje, so upravi doma učencev začeli mrzlično iskati denar za obnovovo.

V republiški izobraževalni skupnosti so jih odslovili, češ

da so »zamudili vlak«, tako da so bili prisiljeni izprositi denar predvsem od tovarn, štipenditor varovancev doma. Te so večinoma šle »na roko«, saj bi z zaprtjem fantovske stavbe gradbena sola lahko izgubila dva do tri oddelke učencev, čevljarska dva, mlekarška enega oziroma bi morali učenci iskati zasebne sobe.

Z obnovo so začeli sredi septembra, zavlekla se je do konca septembra, v nekaj dneh pa bo znana cena del, ki so bila po predračunu ocenjena na nekaj več kot 180 milijonov dinarjev.

V domu so se odločili samo za najnajnejša dela, to je obnovu vseh inštalacij, povečanje števila sanitarij obnovno stavbnega pohištva in delno polepšanje sob, zaradi prenameno denarja pa niso uspeli zamenjati dotrajanega sobnega pohištva ter obnoviti kuhih; varovanci morajo na kisilo in večerje v novi dom.

Tudi ta primer kaže, da se denar – ko enkrat res ni več drugega izhoda kot zaprtje – le najde. Prav bi bilo, da bi se z enakim žarom v domu zdaj lotili še iskanja denarja za drugi del obnove. Podobno kot je prej motil velik moker madžokrog luči sred stene sobe, tako zdaj moti predvsem večerni »sprehod« do polnega krožnika v novem domu na Zlatem polju po dolgih urah šolskega pouka. H. Jelovčan

Ali čakanje s pripravo lokacijskega načrta za gradnjo ceste od Starega dvora do Novega sveta pomeni odmikanje od problemov, odgovornosti? — Foto: G. Šink

Jazz koncert

V četrtek, 5. novembra 1987, bo ob 20. uri v kranjskem Delavskem domu (koncertna dvorana) v okviru rednih jazz večerov gostoval priznani kvartet Lojzeta Krančana.

Vabljeni!

V. B.

GLASOVA ANKETA

Draginja tepe vse huje

Eni odojka, drugi le po dve perutki

Ne bi mogli reči, da je denarnica vse tanjša, dostikrat je premajhna, da bi vanjo stlačili ves tisti drobiž po jurja, dva in pet, ki so postali le že brezvredni papir. Če jih nimaš šop, nimaš niti za mestni avtobus, če jih nimaš vsaj sedem, ne dobiš niti žemljice, da o vrečki bonbonov ne govorim. Trgovke so že vajene, da ljudem pri blagajni zmanjka denarja, da nosijo blago nazaj v police, ponekod so spet uvedle knjige dolžnikov. Nič čudnega ni več, če nas na cesti kdo poprosi za denar, za avtobus, za kruh... Denarja zmanjkuje, na policah trgovin ostaja vse več blaga. Promet oživi le okrog prvega in petnajstega, a hitro spet zamre...

Anka Orehar, poslovodkinja poslovnega centra Živila, Zlato polje:

»Ta mesec je najbolj občutiti pomanjkanje pri ljudeh: suhe salame se sploh ne prodajajo več, ustavilo se je piščanje meso, včasih smo ga nabavljali po 180 kg, zdaj le še po 60 kg. Ljudje ne segajo več po čokoladah, drobnem pecivu, gazarinah pijačah. Ob koncu meseca ostajajo mlečni izdelki, celo jogurti. Pred dnevnem mrtvih smo vsako leto moralni okrepliti ekipe, zdaj je nekaj prodajalk celo na dopustu.«

Bogomila Purgar, frižerski salon Kunstelj, Kranj: »Promet na našem salonu je padel na polovico, pa veljamo za cenejše, a nič manj kvalitetne kot drugih. Največ naredimo trajn in barvan. Na pol leta prihajajo stalne stranke. Veliko manj pa je vodnih, mokregre striženja. Tudi otrok ne pripeljejo več.«

Tatjana Jerančič, prodajalka konfekcije v Eliti na Vodopivec v Kranju: »Pri nas smo poznani po cenejših oblačilih, ker prodajamo konfekcijo z manjšimi lepotnimi napakami, izdelke južnih firm, ki so včasih veliko cenejše kot naše, toda kljub temu se je tudi pri nas prodaja dokaj ustavila. Včasih ni bilo problema, če je stranka kupila krilo, si je privoščila še blizu, dve. Danes ostajajo krila, plačli. Le najcenejše bluze kupujejo, drage ostajajo. Plači in kostimi gredo le še na kredit, pa še to ne veliko. Morda je bilo v tem mesecu in pol kupljenega na kredit le za 10 odstotkov prometa.«

Priprave na obnovo ceste Lipica-Stari dvor-Novi svet

Najprej lažji zalogaj

Škofja Loka, 2. novembra — Ločani imajo v tej petletki v načrtu obnovo oziroma gradnjo kar lepega števila cest. Tako naj bi se po žirovski cesti prihodnje leto lotili odseka od Lipice do Starega dvora in naprej v Novi svet.

Drugi del ceste, to je od Starega dvora do Novega sveta, bo tako po strokovni kot denarni plati znatno zahtevnejši od prvega, ki gre takoreč po sedanji trasi. Na idejni projekt za drugi del je republiška skupnost za ceste dala niz pripombe. Problematične so predvsem rešitve pri Petrolovi črpalki, avtobusni postaji, Nami, križišču za Vincarje. Zato gre tudi priprava dokumentacije za lokacijski načrt ločeno, za vsak del posebej. Za prvega, to je za odsek Lipica-Stari dvor, bodo lokacijski

načrt sprejeli predvidoma na junijski skupščini prihodnje leta.

Tak način so podprli tudi v loškem izvršnem svetu, in sicer predvsem zato, da cestni denar, ki ga delovne organizacije odvajajo iz dohodka, ne bi bil prepričen inflacijski pogub, kar bi se sicer govorilo, če bi čakali na načrt za celo traso oseste. Še tako bo prihodnje leto treba preskočiti nekatere druge ceste, ki bi po koledarju sicer pripadale kasneje na vrsto. Medtem ko se bo obnova ceste od Podlubnika do Praprotna morda začela že jeseni, bodo denar usmerili na nekatere najbolj izboljšane selške ceste v Železnikih, Studenu in Selščicah, za katere bodo do pomladni pridobili dokumentacijo.

Ob razmišljajih, zakaj priprava dokumentacije ne gre v korak z zbiranjem denarja, loški izvršni svet ugotavlja, da novi predpisi s področja izgradnje prostora ne smejo in ne morejo biti opravljeni. Problem je v preštevilnih »botrih«, saj se stavekovo in samoupravno s cestami na Loške ukvarjajo v komunalni cestni skupnosti, zavod za družbeni razvoj, krajenski skupnosti, izvršni svetu, skupščini, Lokainvestu, republiški skupnosti za ceste, Dopljanu. Veliko botrov ni določen, zato bodo razmišljati, da bi v zavodu določili koordinacijo.

V obravnavanem primeru gre namreč tudi odmikanje od rešitev, ki so najbolj pereče, in odmikanje od odgovornosti. Kaj lahko se namreč praviti, da prelaganje priprave lokacijskega načrta za odsek od Starega dvora do Novega sveta, vendar že iz te petletke tudi samo gradnjo. Zato se res nima smisliti obotavljati; dokumente, ki jih je treba zabeležiti, spravljati skupaj že danes, ne šele jutri.

H. Jelovčan